

AGJENCIA SHITETËRORE E ARKIVAVE E KOSOVËS

**KATALOGU
I
EKSPOZITËS**

VDES KUR DUA VETË

Kushtuar jetës dhe veprës së Adem Demaçit

Prishtinë, shkurt 2024

AGJENCIA SHITËTËRORE E ARKIVAVE E KOSOVËS

***KATALOGU
I EKSPozITËS***

VDES KUR DUA VET

Kushtuar jetës dhe veprës së Adem Demaçit

Prishtinë, 2024

Botues
Agjencia Shtetërore e Arkivave e Kosovës

Kryeredaktor i botimit
Bislim Bislimi

Përgatitën
Bekim Aliu
Kujtim Dili

Redaktor gjuhësor
Habibe Qovanaj

Tirazhi
100 copë

AGJENCIA SHITETËRORE E ARKIVAVE E KOSOVËS

***KATALOGU
I EKSPozITËS***

VDES KUR DUA VET

Kushtuar jetës dhe veprës së Adem Demaçit

Prishtinë, 2024

Katalogimi në botim – (CIP)
Biblioteka Kombëtare e Kosovës“Pjetër Bogdani”

017:75.071.1(496.51)(093)

Vdes kur dua vet : katalog i ekspozitës / Agjencia Shtetërore e Arkivave e Kosovës ; kryeredaktor i botimit Bislim Bislimi. - Prishtinë : Agjencia Shtetërore e Arkivave e Kosovës, 2024. - 42 f. : ilustr. ; 25 cm. - (Botime të veçanta)

1. Bislimi, Bislim

ISBN 978-9951-404-62-4

VDES KUR DUA VET

Kushtuar jetës dhe veprës së Adem Demaçit

Adem Demaçi u lind më 26 shkurt 1936, në Prishtinë (Mëhalla e Çeklikut). Ishte veprimtar i çështjes kombëtare dhe shkrimtar. Është ndër emrat më të rëndësishëm të përpjekjeve paqësore për liri dhe për të drejtat e shqiptarëve të Kosovës brenda ish-Republikës Socialiste Federative të Jugosllavisë.

Ia kushtoi tërë jetën luftës për liri të popullit të vet. Nuk ishte vetëm veprimtar politik, por edhe krijues letrar: shkrimtar me talent të rrallë. Ish-studenti i shkëlqyeshëm i letërsisë botërore, që me dijen dhe talentin e tij kishte mahnitur edhe profesorët më të rreptë, po ashtu ishte gazetar i rubrikës së kulturës në të vetmen gazetë shqipe në ish-Jugosllavi “Rilindja”, ku kishte botuar shkrimet e tij, duke filluar nga viti 1953.

Si djalë i ri e idealist i vërtetë, sikurse edhe shokët që iu bashkuan, kishte një ëndërr të madhe, heretike për kohën, kishte ëndërr çlirimit të Kosovës nga zgjedha serbe dhe bashkimit të saj me Shqipërinë, prej së cilës ishte shkëputur padrejtësisht. Për hir të kësaj ëndrre, e sakrifikoi talentin dhe karrierën e tij prej shkrimtari të dorës së parë, kur edhe ra në burg për herë të parë, më 19 nëntor 1958, me akuzën për “agjitacion e propagandë”.

Në procesin gjyqësor në mars të vitit 1959 të Gjyqit të Qarkut të Prishtinës, do të dalë haptas me kërkesën që pa bashkimin e Kosovës me Shqipëri, nuk do të ketë paqe në Ballkan. Për këto qëndrime të tij u dënua me 5 (pesë) vjet burg të rëndë. Gjyqi Suprem i Serbisë ia vërtetoi dënimin në 3 (tre vjet), të cilat i vuajti në kazamatën e Sremska Mitrovicës.

Në fillim të viteve 60-ta në disa qytete të Kosovës, si në Pejë, Gjakovë e gjetiu, ishin krijuar organizata të ndryshme, që luftonin në mbrojtje të kauzës kombëtare. Duke parë disponimin e masës për t’iu kundërvënë terrorit dhe dhunës së shtetit totalitar, veçmas politikës së egër antishqiptare, Demaçi bëri çmos të formohej Lëvizja Revolucionare për Bashkimin e Shqiptarëve, ku edhe hartoi Statutin dhe Programin e Lëvizjes. LRBSSH u zbulua mjaft herët dhe Demaçi si kryetari i saj u dënua me 15 (pesëmbëdhjetë) vjet burg të rëndë, të cilat në fillim i vuajti në Nish, e pastaj për ta larguar sa më shumë nga familja, e dërguan në Pozharevc, ku në kohën e ish-Jugosllavisë shumë atdhetarë shqiptarë kishin vuajtur dënimet.

Pas ndryshimeve dekorative politike në ish-Jugosllavi, më 1966 dënimin ia zvogëluan në 10 (dhjetë) vjet, të cilat i vuajti ditë më ditë deri më 8 qershor 1974.

Për herë të tretë u burgos më 6 tetor 1975 në procesin e montuar politik dhe u dënua përsëri me 15 (pesëmbëdhjetë) vjet burg të rëndë, vite këto të cilat do t’i vuajë në burgun famëkeq të Stara Gradishkës. Më 21 prill 1990, me urdhrin e Kryesisë shtetërore të ish-Jugosllavisë, lirohet pesë muaj e gjysmë para se ta kryente dënimin e plotë.

Adem Demaçi për qëndrimet dhe veprimtarinë e tij për lirinë e popullit u admirua dhe u vlerësua lartë, si nga populli shqiptar ashtu edhe nga të tjerët, ku dhe u nderua me çmimet dhe nderimet më të larta, duke përfshirë:

- Si luftëtar i paepur për lirinë e mendimit, si mbrojtësi më këmbëngulës i lirive dhe të drejtave të njeriut, më 4 dhjetor 1991, nga Parlamenti Evropian iu dha Çmimi Saharov. Me këtë rast, në Parlamentin Evropian, Demaçi tha se duke më nderuar mua, keni nderuar popullin tim të shumëvujtur, por gjithmonë liridashës, paqedashës e krenar;
- Më 1993, Klubi i Rektorëve Universitarë në Madrid i dha Çmimin Special për Paqe, kundër racizmit, ksenofobisë, për qëndrim paqësor e tolerant dhe për përpjekje për të ndërtuar një të ardhme të mbështetur në të drejtat e njeriut dhe në shumësi kulturore, që do t’u bënin të mundshme grupeve etnike të ish-Jugosllavisë të jetonin së bashku në paqe e harmoni;
- Më 14 dhjetor 1995, Adem Demaçi iu dorëzua Çmimi për të Drejtat e Njeriut i Universitetit të Oslos;
- Çlirimtar i Prishtinës, çmim i dhënë nga Komuna e Prishtinës, 28 nëntor 1999;
- Doctor Honoris Causa - Universiteti i Prishtinës, 17 janar 2011;
- Doctor Honoris Causa - Universiteti i Tetovës, 5 maj 2016;
- Urdhri " Nderi i Kombit" nga Presidenti i Republikës së Shqipërisë, 10 qershor 2012.

Adem Demaçi, në vitin 2010, mori titullin Hero i Kosovës.

Demaçi ishte autor i disa librave: Fërkime, Gjarpinjtë e gjakut, Libër për Vet Mohimin, Heli e Mimoza, Nëna Shegë e pesë gocat, Shkrumbnajë e dashur, Dashuria Kuantike e Filanit, Alb Prometeu, Politika, Pushka etj.

Adem Demaçi ndërroi jetë më 26 korrik 2018 në Prishtinë.

(Tregim)

TE SAKIP

N'atë shtëpi të vogël, me një oborr të ngushtë me dytri pemë buzë mureve t'ultë e të rrenuem, jeton Sakip-axha. Për fëmij llasku e rrugaçë nuk është vështirë me e kalue atë muer me i marrë pak kajsija të verdha, me rrënbye ndonji lopatë ose sakicë e me dalë shëndosh e mirë, por — kuptohet — si hajn.

Aty — në një qoshe të dhomës s'errtë, të shtrueme me hasër, tash ndihen gjamët e plakut.

Sakip-axhën e kam fqi, por rrallë herë më bjen me shkue, se hallet e veta s'po e lanë njeriun me mendue për të huejat.

Shkova me e pa pse, tash kishte mbetë në gjendje të keqe — i harruem, plak dhe i sëmundë. Këtë e bana edhe pse, në fëmij shpeshherë, ma ka preh shpirtin, por edhe më ka rrqethë lëkurën tue më dëftue „faslla“ të çuditshme, sikur u ka ngja njerëzve t'asaj kohe.

Kur hyna në dhomë nuk më ndigjoi. Ofshamet e tija jehojshin zymtë, si prej vorri.

— Gjeçmisholla, Sakip-axha?

Plaku çoi kryet prej shtratit, më shiqoi me syt e shterrun dhe mbas një pushimi, memzi iu ndi zani:

— Allah-razolla, Demë!... Po a ti je, a? — dhe një rreze gëzimi ia shëndriti fytyrën e zbehtë.

— Po, Sakip-axha, unë.

— Ungju... gjali i axhës... qëtu... ngat axhës?!

U ula ngadalë në hasër si ulet para mejtit. Soba gjysëm errët, ka ditë e pafshime. Pranë jastukut një sahan me një copë bukë të thame, me pak krypë dhe qepë. U trondita.

— Po qysh je, Sakip-axha? - pyeta me një zë dridhshëm sa me thye qetsin.

Më ka pasë dashtë shumë, si djalë e vet dhe tash, në vetmi, ma çeli zemrën, të plasun nga jeta e idhtë.

— Qysh?... plakë e ra, myftaç për çdo gjë... Trupi po lypë me hangër me pushue, bare në këto ditë të fundit, por...

Dhe mbassi muer frymë një herë mirë, vazhdoi:

— Kam qenë bir i të vorfni, bre axhë. S'e kam pasë asnjë mangërr të trashigume, as sa të zit e thonit. Po me sharrë e me kërrçe kam bërë sa kam mujtë... e kam

AXHA

rritë... e kam bërë kambë e dorë. E çova në shkollë, u mun dova me i dhanë pak mendë, por shka thotë një fjalë: „Kur s't'ep Mahmubi, s'mund t'ep as Mahmuti"... Që në çfarë dite kam ardhë... Sa qesh i shëndoshë nuk ia zgjata askujt dorën, nuk i bana kujt aman për një parë. Po tash që jam plakë jam shkallmue, s'pe e këthen kush kryet kah unë, as djali jem... Eh!... Eh!... Eh!... A ka thanë zoti, bre axhë, me e mbajtë, me e martue, me e bërë shtëpi e prap, në fund, me ia këthye brrylin babës së vet?...

Plaku u ndal sikur t'iu kishte marrë goja. Prej syve të tij pikojsin lot.

Para syve më duel fytyra kryenaltë e Alushit, birit të Sakip-axhës, i veshun dhe i ujdusun si për ekspozitë, me grue nën sjetull t'illaskueme si mbas modës — burr katërqind dërrhem, i shkolluem dhe...

Jam ende shumë i ri me mujtë me i nda sendet mirë, vetëm — a duhet me u bërë prindëve në këtë mënyrë: me ua harru mbajen, kujdesin, djersën që e kanë derdhe për në

Eh!... Eh!... Eh!... — si çekan bijnë gjamët e plakut. Nuk mundem më me shique këtë mjerim.

— Sakip-axha, po shkoj — i thash dhe ia hodha syt edhe një herë.

Fytyra krejtsisht e rrudhun, mjekërr të thime, ball të ngushtë e të haltë, nën të ngulen dy sy të kaltërtë, por të shterrun. Hundë të mprehtë, gojë të madhe e buzë e ndame lanë në pah vetëm dudat e nofullave pa dhambë.

— Shkova Sakip-axha! — e përsërita, dhe ia zgjata dorën. Dora e tij ishte e ftohtë si guri.

— Udhë e mbarë, djali i axhës!... Udhë e mbarë e bama hallall... Ndëgjoje nanën po të mëson axha, dueje nanën, këqyre nanën, se pasha axhën edhe të tutë kur të bëhen ta bajnë si mue...

Eh!... Eh!... Eh!... — ndëgjoheshin gjamët e të shkretit sikurse donte që me to me ja lehtësue gjendjen zemrës së tij të plasun. Eh! Eh! Eh! Vetëm gjanë e asgjë tjetër.

Adem DEMAÇI

— gjimnazist —

Tregim i Adem Demaçit botuar në gazetën Rilindja, 27 shtator 1953, fq. 4-5

11

Jo — atyne që janë trima
me ngrehë gishtin e krimtë,
por — atyne që janë trima
me shtri dorën e pajtimit...

Fillimi i korrikut. Dielli derdh nxehtsin, tue përcllue çdo gjë nën vedi. Bucina, buzë Prronit të Thatë, në Koliq, është bërë pothuajse toklinë, e rjepcueme nga bari, si lëkura e lopës së zgjebosun. Mbi stomin matanë prronit, gurgullima e gërmazit të së cilit vetëm sa ndihet, fijet e rrallueme të barit kanë humbë çehren e blertë. Të verenikuna, të zverdueme, iu kanë katrrithë tokës vetëm për nga një pikë ujë, e cila edhe vetë skamnore, vetëm u tregon buzët e veta të shkrumueme dhe të plasarituna. Këto fije, që kalamendshëm përkunden nën puhin e plogtë të paraditës, u ngajnë do krijesave të dobta, të cilat, të teshuna në shpirt, rrijnë të zdërvajuna përdhë dhe me shiqim të drejtue kah kupa e qiellit thuese thonë: „Ujë, o qiell! Ujë, një pikë ujë se edhe forcat e fundit po na rrejnë!“ ... Pak më tutje, mbi tokën në të cilën dhambi i parmendës nuk mufti me u ngulë kurr më tepër se një pllambë, misri qufurak qet me gjetet e pluhosuna. Këto gjethe, që më tepër u ngajnë do duerve të liga të një foshnjeje të dershme, lëvizin kah dielli tue i thanë: „O, baba Diell! Veç një shi na duhet që të ngrihemi me ujë, veç edhe një e mandej syni yt përvlues, saç i kuq t'u bafit!“ E edhe pak më naft, gjetet e drujve të zabelit pothuajse nuk lëvizin fare. Edhe këto, me ato pipilimë të ngathtë i luten qiellit, por ky, si ndonji shkamb i pakufishëm, i kaltërt, i shkëlqyeshëm, qëndron pa bëza dhe çudit fort për atë se si çdo gjë mbi tokë pret që ky të mëshirohet, lut që ky

A. DEMACI: Gjarpijt e gjakut

t'ia plasi vajit, që mandei të gezohet dhe të lahet me lott e tij të dëshprimit.

Nërsa dielli pjek e djeg çdo gjë që guxon me ngritë kryet, këndej prronit ndihen kumbonat e dhive t'egra të mallueme shpatit të kësaj kodrine qufrrajash, të cilat zgrapcojnë me naze gjethe e therra. Buzë kodre qufrrajash, rranzë kronit ujëftohtë, ngreh trupin shkurtalak, shtrin rremat e gjatë gjetheadundun tue bënë nën vedi hije të trashë, një qarr plak. Nën hijen e trashë të qarrit, n'anën e prronit, mrizojnë do dhen, kurse n'anën kah bucina rreth kronit, mbi një rrafshak të vogël shtruje me barë paksa të rimë, të gërmuquna secila mbi punën e vet, rrijnë do vajza, baresha të reja të katundit. Kundruell kodrës me qufrraja, me një rryp të ngushtë të bucinës ndërmjet, zgjat kurizin lajthishta e dendun prej së cilës, barazi me stomin e prronit, ecën, dhe në brrylin e parë humb gjurmën, një shirit i ngushtë rrugë së kamnecit, i cili përgjyson bucinën, këput prronin dhe, mbasi kalon rreth arës me misër, merr tepërjetën andej kah ato maje malesh tanë merrtisë n'avuj të rralluem.

Andej, prej shpinës së lajthishtës, i drejtue prej do gishtave që lëvizin ngathtë, por tinglues, ndihet një zë fyelli. Kur zani i afrohet bukur mirë grykës ku fillon bucina, fyelli ndalet dhe shkrepi kanga e kulluet:

„Mori e mirë, o, flok't dej n'krah,
Për me t'puthë po m'vjen gjymah!“

Vajzat pranë kronit, shiqohen ndër vedi dhe mbi buzë vetëm sa u duket një rreze gazi.

Kanga pritet dhe, përsëri, ia jep fyelli. Kur në grykë të bucinës duket Ymeri, djaloshi faqebaxhurrë, symadh dhe hundëthym, fyelli ndalet prap dhe buçet kanga tjetër simbas melodisë së tij:

„Hajde për inati
t'cikave,
t'cikave, mori, loke, loke
t'cikave!“

Vajzave, si vajzave të pabrenga më, u plasi gazi. Gjylës faqet si shega iu banë edhe më të kuqe, ndërsa Ferides, sho-

qes më të ngushtë të Gjylës, i vetuen dhambët e rrallë, por të bardhë dhe, për një cast, syt e saj të mëdhej si ata të gargulleshës, qitën do shkëndija të paspjegueshme, sikur ato të gurrit të brincës. Mbas këtij casti, shoqet e përkushtueme kryqzuen shqimet vizluese dhe çfrenueshëm ia krisën gazit. Një gazi të natyrshëm, të latuet, si ai i gurgullimës së gurrës në pranverë. Por e qeshmja e Kadës hundëmprehtë dhe qafë-shkurtë, disi si e marrun, e shterun, kërrthasë dhe fishklluese, i mbuloi të gjitha...

Kur Ymeri, tue u shalakatë, mbërrini deri te dizka e hollë e rrugës që përgjysonte bucinën prej lajthishte, si i pikun qiellit, duel Ajeti, i villai i Gjylës, djalosh aty kah të gjashtëmbëdhetat, i veshun me të linta,leshkuq, dhe me një qëndrim disi si të matun e të ngrehun. Fill mbas tij u duk Shahini, djalosh me krye veçanisht të madh dhe i veshun në të konopta, e mbas tyne Malushi, Beha dhe Zeka, — shokët e Ajetit.

Kur djaloshi faqeug ua ltheu shpinën vajzavet dhe ia theku një kange tjetër, së cilës ia gjente avazin më me lehtësi, Ajeti, me shtagë në dorë, i gërthiti:

— Shihe, përgjyrranin e ngrandreqit, nuk din tjetër pos me u përgjargë me at fyell! ... Po le më se na i qite veshtë! ...

Ymeri, me bulshi gjithnjë të fryta, luejti kryet e rrumbullakët n'at mënyrë si me i pasë thanë: ani, se n'e pafsha i kall-xoj! — dhe u ndal me fytyrë kah majet e zymtueme.

Shahini, shiqoi kah vajzat e tubueme dhe thirri si buzagaz:

— Eu, bykmadhi jem!

E Zeka, si me sherri:

— Pale-pale, ti balit bjeri, po pse për inat t'cikave, se?! ...

Ajetit i duel tymi.

— Mos u mahit, Zek' — iu drejtue djalit rrapaçuk dhe, mandej, tue qitë stërpikë prej goje, iu ngërmue Ymerit që, ndonse tashmë me vështirsi ndërronte gishtat, nuk linte ramjen. — O, i biri i xhadis, bre! O, a p'e len më a t'rru dreqi me gjith fyell?! ...

Djaloshi faqeug, — në syt që iu drejtuen lexoi se kjo nuk ishte punë mahije.

— Po pse, bre, po të vje kaq inati qi po knoj nërsy t'cikave, e veç pse e kie nër to edhe motrën tane, a?

personat:

Azem Bejta
Shote Galica - e shoqja
Shaban Manaholli
Ahmet Delia } shokë të Azem
Budee Magjupi
Ujkan Mikušumea
Nurë Shatri
Xifa - e shoqja
Nikolla Pashiq
Dara Pashiq - e bija
Rade Pashiq - i biri
Nazmi Gafurri -
Mushan Jakubia - tregtar
Sali Sistani - pronar i kafes
Bashir Berila - haxhi, i josh
Mehmeti Mameillo Ninciq - mitor
Fshatarë, qytetarë, shëndarë Rade

Ngjarja ndodhë rreth fundit të viteve
1924 të. imazhi i
Rade
zašto

Dorëshkrim i dramës „Politika dhe pushka“

4k. I
Tabllo e parë:
(Shoteja e Nikollës. Në kabinetin e punës
gratë tavolinës duke shfletuar një
enciklopedirinë Nikolla. Hapet dera e
kabinetit me rrumbullim dhe futen
brenda Rade dhe Dara.
Nikolla - Sta, je to, deco?
Dara - Tata.
Rade - (E ndërpret) Ç'ti, ti? Tata, ç'ti
mo da je Albanija prurijena u diq
maroda u Zenit...

276
Acti i tretë (III)
Tabllo e parë
(Dhoma e punës në shtëpinë e M. Pashiqit.
Pashiqi qindron në kolltuk. Nën darrën dhe i
njël një tabakë me kafë.)
Dara - Ti, mi ne ece, tata, ki bese ta
Azem Bejta sas meqori drugori?
Nikolla - Portata si ka esica, dete!
Dara - (E ndërpret duke e jergafuar) Ka-
zi mi, tata, molim te! Ti q ne moze
zanishti koliko ne to emendatime
antigjira! (Pashiqi) Sre mi ze viti u
glasi meqori mi i to punes! Ka
mi tata, molim te! Zar je to tolo ve-
ne sto kryes od mine?
Nikolla - Mja josh, dete, kalli vazho kalli ti
bakraç! Mego, ovej dobro, da ti ka shum
e largon) Sedi toni.
Dara - (shkëqet u ulur në kolltukun kundruell)
Mim to jetece na Robina Huda, ili
na Hajrida Velka ale ne Zaim, faw...

На основу чл.44 ст.2 тач. 2 Законика о кривичном поступку

О П Т У Ж У Ј Е М

ADEMA DEMAČI, службеника из Приштине, рођен 1936 год. у Приштини, од оца Зеџира и мајке Назмије рођ.Халими, неожењен, писме Шиптар, држављанин ФНРЈ, војску није служио- стално неспособан, није одликован, неосудјиван, у истражном затвору од 19 новембра 1958 годин

З А Т О

1. Што је у намери да подрије власт радног народа и разбјеје братство и јединство народа Федеративне Народне Републике Југославије:

а) Сведоку Адему Гајтани, почев од 1956 год. више пута у Београду и Приштини говорио: да се према Шиптарима врши дискриминација; да су Срби на власти, а да Шиптари раде физичке послове.

б) У току 1958 године пред у Приштини говорио: да власт спрема да се на Шиптарском језику, да се ни да се врши притисак на Шиптаре, друштвеном и јавном животу.

в) У току 1957 године и 1958 године, више пута износио: да се развитац Шиптарске књижевности на власт у Југославији исељава Шиптарама, смањује број Шиптара на Космету и т припајање Албанији.

г) Пред сведоком Сабитом Ра 1958 године у неколико мањих говора на Космету чини неправду; ~~што~~ Космет историски припада Албанији.

д) Пред сведоком ~~Нико~~ Башићем 1958 год. више пута говорио: да је пољска, те да су они у неравноправној са осталим нацијама.

е) С пролећа 1958 год. у Приштини, више пута говорио: да власт смишљено исељава Шиптарама, циљем да Космет задржи као своју од стране власти врши дискриминацију на Космету.

ж) Неутврђеног дана и месец, сведоку Исмету Биџићу рекао: да је ~~што~~ која су им Уставом загарантована, затварају а да ће се у будућности на претстављени начин оптужити да је делом непријатељске пропаганде-чл.118 ст.1

./.

Aktakuza e Prokurorisë Publike të
Gjykatës së Qarkut në Prishtinë kundër
Adem Demaçit,
KIO.br. 14/59, 19 shkurt 1959

К.бр. 25/59

У И М Е Н А Р О Д А

Окружни суд у Приштини, као првостепени кривични суд, у већу петирице судија Окружног суда у Приштини, састављеном од судије Драгутина Калугеровића, као претседника већа, судије Вуја Ракочевића, судија-поротника Меџеда Калавеша, Гиза Воца и Базима Бајгора, као чланова већа, уз суделовање записничара Радмиле Димитријевић, службеника овога суда, у кривичној ствари по оптужници Окружног јавног тужинства у Приштини КтО бр.14/59 од 19.11.1959г. противу оптуженог Адема Демаџи, службеника, из Приштине, због кривичног дела непријатељске пропаганде из чл.118 ст.1 КЗ.и чл.117 ст.1 КЗ.у в.чл.16 ст.1 КЗ., по одржаном усменом јавном главном претресу дана 16 марта 1959 године, у присуству оптуженога, браниоца оптуженога Мила Кастратовића, о.д. адвоката, као и у присуству заступника јавне тужбе Радована Булајића, Окружног јавног тужиоца у Приштини, -а након коначне речи заступника јавне тужбе, браниоца оптуженога и оптуженога, донео је и на дан 17 марта 1959 године, у присуству странака ~~објавно~~ следећу

П Р Е С У Д У:

ОПТУЖЕНИ АДЕМ ДЕМАЏИ, службеник, из Приштине, рођен 1936 год. у Приштини, од оца Зеџира и мајке Назмије, рођ.Халими, неожењен, писмен, Шиптар, држављанин ФНРЈ, војску није служио-стално неспособан, није одликован, неосудјиван, у истражном затвору од 19 новембра 1958г.

I-

К Р И В Ј Е:

Што је у намери да подрије власт радног народа и разбјеје братство и јединство народа Федеративне Народне Републике Југославије:

а)- Сведоку Адему Гајтани почев од 1956 год. више пута у Београду и Приштини, говорио: да се према Шиптарима врши дискриминација; да су Срби на власти, а да Шиптари раде физичке послове;

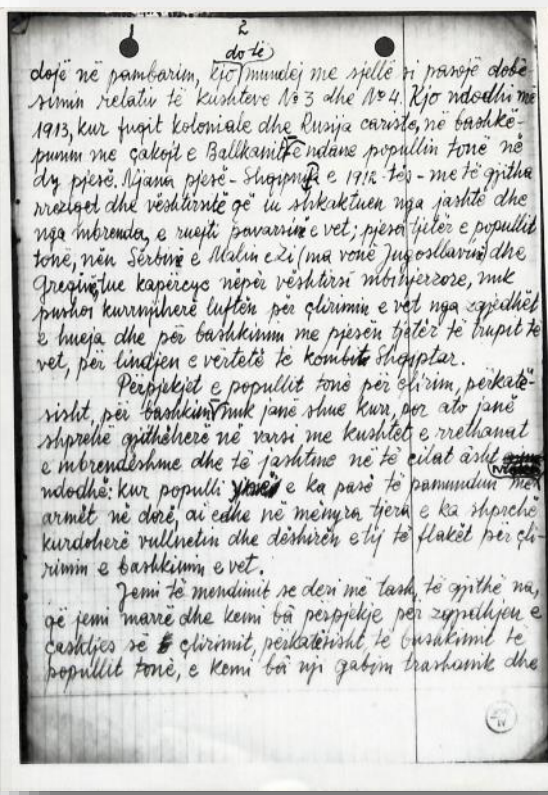
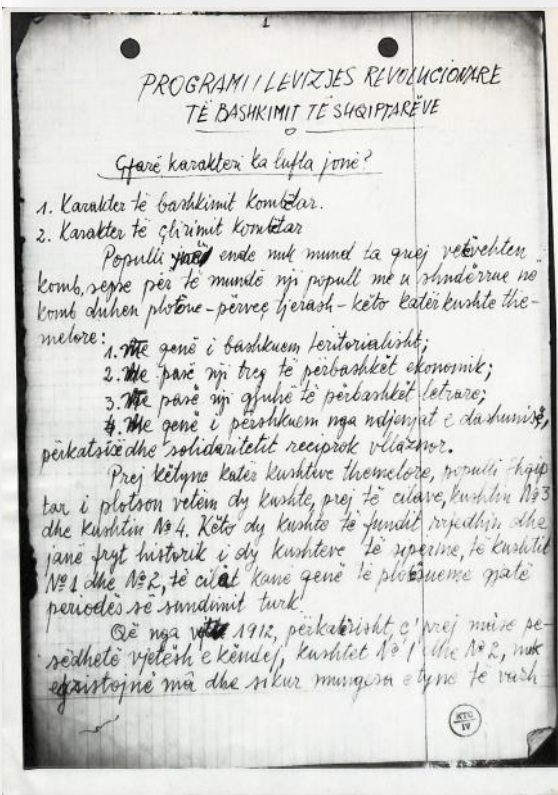
б)- У току 1958 године пред сведоком Османом Шемсијом у Приштини говорио: да власт спречава развој националне културе на Шиптарском језику, да се шиптарске школе затварају, те да се врши притисак на Шиптаре, који су обесправљени у друштвеном и јавном животу

в)- У току 1957 и 1958 год. сведоку Сопи Рафаилу у Приштини више пута износио: да се од власти не дозвољава развитац шиптарске

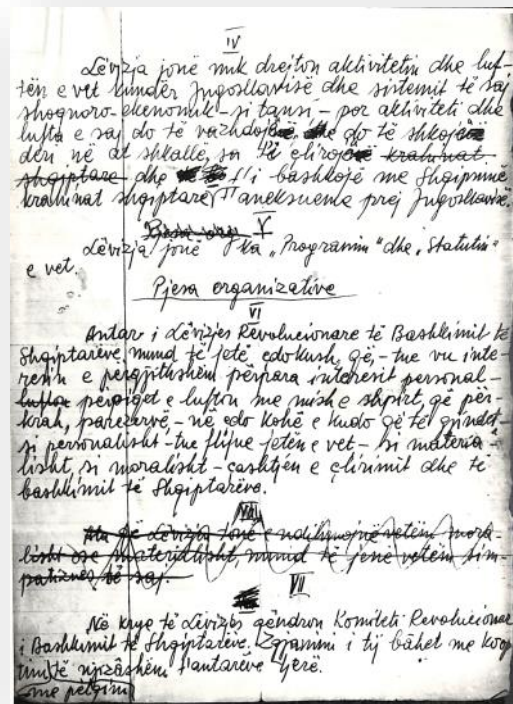
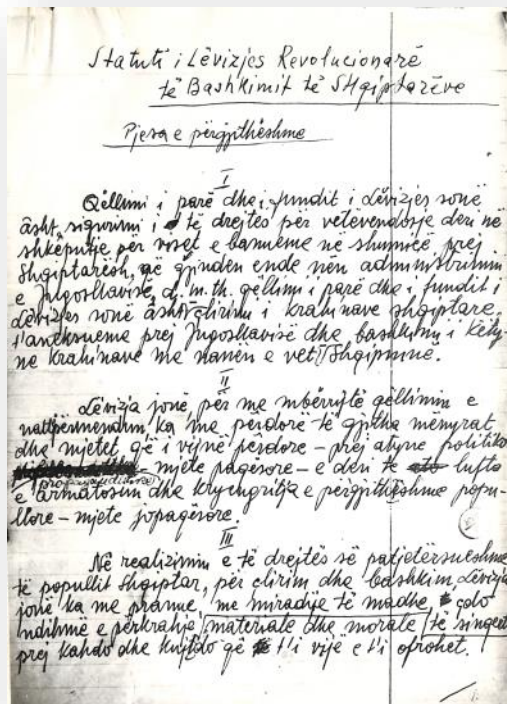
./.

156

Aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut në
Prishtinë kundër Adem Demaçit,
K.br. 25/59, 17 mars 1959

Programi i „Lëvizjes Revolucionare të Bashkimit të Shqiptarëve”, 1963

Statuti i „Lëvizjes Revolucionare të Bashkimit të Shqiptarëve”, 1963

16

SRS - APKM
SEKRETARIJAT ZA UN. POSLOVE
Ispostava
Br. 690/1
8-VI-1964.g.
Priština

KU _____/64.

P O T V R D A

Ovlašćenog organa unutrašnjih poslova u Prištini
na oduzete stvari od Demaći Adema iz
Prištine, David Mirtovica 15 a koje će biti zadržane do dalje
odluke.

DETALJAN OPIS ODUZETIH STVARI

3 (tri) foregumne kacake - kapa
15 (petnaest) kapa
23 (dvadeset i tri) kape
1 (jedna) crvena kapa - pyurra
1 (jedna) plava -
kapa pyurra

Dana 8. VI. 1964.g.

Ovl. org. untr. poslova
Dr. Mucera

Vërtetim për sendet e sekuestruara nga Adem Demaçi,
8 qershor 1964

Ispostava Priština

— Kriminalistički otek —

Br. 690/18-VI- 196 4 gPriština

Ovlašćeni organ unutrašnjih poslova u Prištini po krivičnoj stvari
 okrivljenog Demaći Adema iz Prištine zbog krivič-
 nog dela Udrž.prot.naroda i drž. čl. 117 st. 1 tač. KZ. doneo je na osnovu
 čl. 182 st. 2 tač. 1 čl. 133 Zakona o krivičnom postupku, na dan 8.VI. 1964 god. sledeće

REŠENJE

Određuje se pritvor protiv Demaći Adema iz Prištine
 po zanimanju student-književnik okrivljenog zbog krivičnog dela Udrž.prot.naroda i države
 iz čl. 117 st. 1 tač. KZ. pošto postoje osnovi iz čl. 182 st. 2 tač. Zakona o krivičnom postupku
 koji su potrebni za primenu ove mere, — stim što će se pritvor računati od 8.VI.1964.

_____ kao momenta lišenja slobode
 Okrivljeni Demaći Adem ima pravo žalbe na ovo rešenje preko
 ovog organa veću Okružnog suda u roku od 24 časa od časa pritvarenja ili prilikom prvog ispitivanja.

OBRAZLOŽENJE

Pošto postoji osnovana sumnja da je imenovani učinio kriv-
 čno delo iz člana 117 st.1 KZ. to se protiv istog određuje pritvor, jer
 postoji osnovana bđazan da će izvidjaj osujetiti ili otežati uticajem
 na svedoke, saučesnike i dr. kao i uništenjem tragova krivičnog dela.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Pisnajem da mi je danas 8.VI.1964. god.osmog juna hiljadudevedstošezdesetčetgodine usaopšteno gornje rešenje i izjavljujem da sam lišen slobode kako
 je u njemu navedeno.Okrivljeni,
Adem Demaçi

Ovlašćeni organ unutrašnjih poslova,

M. Samojanov

Vendim për caktimin e paraburgimit për Adem Demaçin,
 8 qershor 1964

Zapisnik 15

Sačinjen od ovlašćenog organa unutrašnjih poslova u Prištini
 a dan 8.VI.1964. god. u _____ časova o izvršenom pretresanju stana i
 stalih prostorija — lica Demaći Adema
 o zanimanju student-književnik sa stanom u Djavid Mitrovica br.15
 l. Priština br. 15 po krivičnoj stvari okrivljenog
Demaći Adema iz Prištine zbog krivičnog
 dela iz čl. 117 st.1 KZ

Prisutni su:

Držalac stana

Adem Demaçi

Ovl. organ unutr. poslova

Prisutni građani kao svedoci •

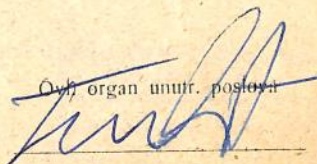
1. Halili Tefik
2. Shaher Shole

Prilikom pretresana stana, vlasniku stana rečeno je da
 da sve materijale-dokaze koji služe u krivičnom postupku okrivljenog.

Pošto vlasnik stana nije pružio tražene materijale i dr.
 dokaze u ovom postupku pristupilo se pretresanju stana i ostalih prosto-
 rija kojom prilikom je nadjeno sledeće:

- Prisutni građani kao svedoci:*
- 1) *400 (prezime) uccani -*
 - 2) *12 (prezime) diondofija*
 - 3) *23 (prezime) diondofija*
 - 4) *1 (prezime) - diondofija - u prvoj ruci -*
 - 5) *1 - (prezime)*
 - 6) *prezime xpon diondofija -*

Ovl. organ unutr. poslova

17

Oblasnom Sekretarijatu za Unutr. Poslove
Isportava - Priština

Gore navedenom naslovu dostavljam sle-
deću žalbu.

Izjavljujem da sam neosnovano osu-
đen zbog nekakve delatnosti protiv naroda
i države.

Zahtevam da se moja stvar ponovo raz-
motri od vaše strane i da me odmah pu-
tite na slobodu.

Uz pred stavljam Vam do znanja, da
su vaši organi bezbednosti na dan 8-VI-1964
godine - prihvatom mog pritvaranja i pretresa sta-
na grubo su narušili načelo neprilikošenosti
stana otvarajući krstom kapiju mog stana
bez ikakvog kucanja ili pozivanja.

Smrt Fašizmu - Sloboda Narodu!

9-VI-1964
Podneta

Adem Demaçi
Ul. Dž. Mitrovica, 15
iz Prištine

ISTRAŽNOM SUDIJI

PRIŠTINA

Na osnovu čl.156, 157 i 190 Zakonika o krivičnom postupku,

P R E D L A Ž E M

Da se protiv:

- ✓1. ADEMA DEMAČI, književnika iz Prištine, rođenog 1936.godine u Prištini u pritvoru od 8.juna 1964. godine,
 - ✓2. SELJAHUDINA DADI, diplomiranog učenika Učiteljske škole u Prištini, rođen 1933.godine u Peći, u pritvoru od 8.VI 1964.godine.
 - ✓3. ABDULJA LJAHE, učenika IV razreda Učiteljske škole u Prištini, rođenog 1944.godine u Glavniku, u pritvoru od 8.juna 1964.godine,
 - ✓4. ŠALJE HAZIRA, profesora Učiteljske škole u Prištini rođenog 1934.godine u Bariljevu, u pritvoru od 8.juna 1964.god.
 - ✓5. SELMANA BERIŠE, zemljoradnika iz Prugovca, gde je i rođen 1942.godine, u pritvoru od 8.juna 1964.godine,
 - ✓6. AZEMA BEĆIRA, službenika iz Prištine, rođenog 1939.godine u G.Dubnici, u pritvoru od 8.juna 1964.godine,
 - ✓7. MEHMETI ENVERA, studenta Filozofskog fakulteta, rođenog 1942.godine u G.Sibovcu, u pritvoru od 8.juna 1964.godine,
 - ✓8. DIBRANA BARJAKTARI, službenika iz Prištine, rođenog 1939.godine u Glogovcu, u pritvoru od 8.juna 1964.godine,
 - ✓9. UKJE VEZIRA, službenika iz Prištine, rođenog 1938.godine u Vel. Dobranji, u pritvoru od 8.juna 1964.godine,
 - ✓10. SABRIJE NOVOSELA, krojača iz Prištine, rođenog 1943.godine u Vučitrnu, u pritvoru od 8.juna 1964.godine,
 - ✓11. FAIKA BLJAČKOLI, zemljoradnika iz Letanca, rođenog 1936.godine u istom mestu, u pritvoru od 8.juna 1964.godine,
 - ✓12. SABITA RETKOČERI, diplomiranog pravnika iz Prištine, rođenog 1939.godine u selu Donje Lipče, u pritvoru od 8.juna 1964.god.
- ne OTVORI ISTRAGA I ODREDI ISTRAŽNI ZATVOR zbog krivičnog dela iz čl.117 st.1 Kz.

R A Z L O Ž I

Iz priloženih spisa utvrđuje se osnovanost postojanja sumnje da su napred imenovani okrivljeni u toku 1963.godine oformili ilegalnu neprijateljsku organizaciju revolucionarni komitet ujedinjenja Šiptara koja je imala za cilj da putem sile iz sastava SFRJ otcepi Autonomnu pokrajinu Kosova i Metohiju radi priključenja Albaniji.

U toku 1963.godine, odnosno krajem novembra meseca, organizovali su i pisali parole neprijateljske sadržine u Prištini. Pored toga, noću između 12. i 13.aprila 1964.godine istakli su više zastava albanskih u Prištini, Podujevu i Obiliću-čime su počinili krivično delo iz čl.117 st.1 Kz.

Propozimi i Prokurorit Publik të Qarkut në Prishtinë për hapjen e hetimeve ndaj Adem Demaçit dhe grupit, KTO.br. 280/64, 11 qershor 1964

U krivičnom predmetu pokrenutom protiv okrivljenih:
Adema Demaći, književnika iz Prištine i dr., zbog krivičnog dela iz
čl. 117 stav 1 KZ, doneo je na dan 11.juna 1964.godine, sledeće

R E Š E N J E

I.

OTVARA SE ISTRAGA PROTIV okrivljenih:

1. ADEMA DEMACI, rođen 26.II.1936. godine u Prištini, gde i živi, od oca Zečira i majke Nazmije, rođene Hanimi, po narodnosti Siptar, državljanin SFRJ, po zanimanju službenik Filozofskog fakulteta, a vanredni student prava, sada književnik, oženjen-otac jednog deteta, pismen, sa završenim Filozofskim fakultetom, vojsku nije služio, slabog imovnog stanja, osuđivan zbog krivičnog dela iz čl. 118 stav KZ, koju je kaznu izdržao, nije pod isledjenjem za drugo krivično delo, u pritvoru od 8.6.1964.godine od 8 časova.

2. SELJAHUDIN DACI, rođen 4.4.1933. godine u Šeći, od oca Jahije i majke Btulahe, rođene Pilidjurka, živi u Prištini, po narodnosti Siptar, državljanin SFRJ, po zanimanju umetnik-muzičar, pismen sa učiteljskom školom, slabog imovnog stanja, neosudjivan, nije pod isledjenjem za drugo krivično delo, u pritvoru od 7.6.1964. godine od 23.časa.

3. ŠALJA NEZIRA, rođen 28.8.1934.godine u selu Bariljevu, od oca Redžepa i majke Sehide, rođene Krasnići, živi u Prištini, po narodnosti Siptar, državljanin SFRJ, po zanimanju profesor Učiteljske škole u Prištini, oženjen-otac četvoro dece, pismen, završio Filozofski fakultet, vojnu obavezu regulisao, srednjeg imovnog stanja, neosudjivan, nije pod isledjenjem za drugo krivično delo, u pritvoru od 8.6.1964. godine.

4. LJAHE ABDULJA, rođen 1.10.1944.godine, u Glavniku, gde i živi, od oca Eleza i majke Tahire, po narodnosti Siptar, državljanin SFRJ, učenik IV razreda Učiteljske škole, pismen, vojnu obavezu nije regulisao, slabog imovnog stanja, neosudjivan, nije pod isledjenjem za drugo krivično delo, u pritvoru od 9.6.1964.godine;

5. SELMAN BERIŠA, rođen 15.marta 1942.godine u selu Frugovcu, gde i živi, od oca Eleza i majke Arife, rođene Kastrati, po narodnosti Siptar, državljanin SFRJ, po zanimanju zemljoradnik, oženjen, bez dece, vojnu obavezu nije regulisao, pismen sa 2 razreda Učiteljske škole, slabog imovnog stanja, neosudjivan, nije pod isledjenjem za drugo krivično delo, u pritvoru od 8.6.1964.godine.

6. BEČIRI AZEMA, rođen 10.2.1939.godine, u selu Gornja Dubnica, od oca Adema i majke Serife, rođene Osmani, živi u Prištini, po narodnosti Siptar, državljanin SFRJ, po zanimanju službenik Pokrajinskog zavoda za zdravstvenu zaštitu, oženjen bez dece, pismen sa 2 razreda Učiteljske škole, vojnu obavezu regulisao, slabog imovnog stanja, neosudjivan, nije pod isledjenjem za drugo krivično delo, u pritvoru od 8.6.1964.godine od 7 časova.

7. MEHMETI ENVERA, rođen 1.maja 1942.godine u selu Šibovu, od oca Selmana i majke Seide, rođene Ljalja, živi u Prištini, po narodnosti Siptar, državljanin SFRJ, po zanimanju službenik student, prve godine Filozofskog fakulteta - albanologije, neozženjen, pismen, vojnu obavezu nije regulisao, srednjeg imovnog stanja, neosudjivan, nije pod isledjenjem za drugo krivično delo, u pritvoru od 8.6.64.g.

8. BAJRAKTARI DIBRANA, rođen 10.2.1939.godine u selu Glogovcu, od oca Velije i majke Nurije, rođene Zumberi, po narodnosti

./.

Pored toga noću između 12 i 13 aprila 1964.godine, istakli su više albanskih zastava u Prištini, Podujevu i Obiliću i na taj način počinili krivično delo iz čl. 117 stav 1 KZ.

II.

ODREĐUJE SE ISTRAGNI ZATVOR protiv okrivljenih:

1. ADEMA DEMACI, književnika iz Prištine,
2. SELJAHUDINA DACI, diplomiranog učenika Učiteljske škole u Prištini,
3. ABDULJE LJAHE, učenika IV.razreda Učiteljske škole u Pr.
4. ŠALJE NEZIRA, profesora Učiteljske škole u Prištini,
5. SELMANA BERIŠE, zemljoradnika iz sela Frugovca,
6. AZEMA BEČIRA, služb. iz Prištine,
7. MEHMETI ENVERA, studenta Filozofskog fakulteta, iz Prišt.
8. DIBRANA BAJRAKTARI, službenika iz Prištine,
9. UKI VEZIRA, službenika iz Prištine,
10. SABRIJE NOVOSILA, krojača iz Prištine,
11. FAIKA PLJAKČOLI, zemljoradnik iz Letanca i
12. SABITA RATKOCERI, diplomiranog pravnika iz Prištine,

stim što im se isti ima uračunati e i to: okrivljenom Ademu Demaći, Šalja Neziru, Selmanu Beriši, Bečiri Azemu, Mehmeti Enveru, Bajraktari Dibranu, Novoselu Sabriji, Uki Veziru, Pljakčoli Faiku, i Sabitu Ratkoceru počev od 8.juna 1964.godine, Seljadinu Daci počev od 7.juna 1964.godine, a Ljahi Avdulju počev od 9.juna 1964.godine, kada su pritvoreni i određen je pritvor rešenjem oblašćenog istražnog organa Ispostave SUP-a u Prištini br. 690/1 od 8.VI.1964. godine, i

Vendim i hapjes së hetimeve dhe caktimit të
paraburgimit ndaj Adem Demaçit dhe grupit
KIO.br. 68/64, 11 qershor 1964

PROKURORIA PUBLIKE E QARKUT

Kto-Mr.223/64

15.VIII.1964

Prishtinë

GJYQIT QARKUT

88

P R I S H T I N E

Në bazë të nenit 44 alinea 2 pika 2 ,nenit 145 alinea 2,
si dhe neneve 249,250 dhe 251 KPP

A K U Z O J

1. ADEM DEMAÇIT, prej Prishtinës rr. Xhavit Mitrovica nr.15,
i lindur në vjetin 1936 prej t'atit Zeqirit dhe nanes Nazmijes, e
lindur Halimi, shiptar, nenshtetas i RSFJ, i martuem, babë i 1 femije,
ka krye Fakultetin fillozofik, tash student jo i rregullt i drejtësi
ushtrore nuk e ka krye, i gjendjes së vorfune ekonomike, i ndeshkuem
për veper penale propagandes armiqsore prej nenit 118 KP me tri vjet
burgim të rëndë, ndeshkimin e ka vuerjt 19.XI.1961 vj. gjindet në
burgun hetues prej 8.VI.1964.

2. SABIT RATKOCERIN, prej katundit Lupçes së Poshtme, KK
Prishtinë, nenshtetas i RSFJ, i lindur në vjetin 1939 prej t'atit
Arifit dhe nanes Isme, e lindur Grvala, shiptar, ka krye Fakultetin
e drejtësisë, i pa martuem, ushtrinë nuk e ka krye, i gjendjes së vorfune
ekonomike, nuk është i dënuem, gjindet në burgun hetues prej 8.VI.1964.

3. Hazir Shalen, profesorin prej Prishtinës, i lindur në
vjetin 1934, prej t'atit Rexhepit dhe nanes Shehides e lindur
Krasniqi, i martuem, babë i 4 femijve, shiptar, nenshtetas i RSFJ, ka
krye Fakultetin e fillozofisë, ushtrinë e ka krye, i gjendjes së mes-
me ekonomike, nuk është i dënuem, gjindet në burgun hetues prej
8.VI.1964 vj.

4. Selahudin Dacin, prej Prishtinës, rr. Lenjinova solitar
I, i lindur më 1933 prej t'atit Jahes dhe nanes Emtulah Piringjurke
i lindur në Pejë, i pa martuem, shiptar, nenshtetas i RSFJ, ka krye
shkollën Normale, ushtrinë e ka krye, i gjendjes së vorfune ekonomike,
nuk është i dënuem, gjindet në burgun hetues prej 7.VI.1964 vj.

5. Azem Beqirin, nëpunësin prej Prishtinës, rr. Svetozar
Mrkoviçit nr.19, i lindur në vjetin 1939 në Dubnicën e Epërme, prej
t'atit Ademit dhe nanes Sherifes, e lindur Osmani, shiptar, nenshtetas
i RSFJ, i martuem, pa femi, ka krye 2 klasë të shkollës Normale,

Akuza e Prokurorit Publik të Qarkut në Prishtinë Kto.br. 223/64 ndaj Adem Demaçit dhe grupit,
15 gusht 1964.

Sekretarijat za unutrašnje poslove Skupštine sreza Priština dostavio je ovom Birou aktima 02 Br.I-958/1 od 27.VII 1964.godine i 02 Br.I-944/1 od 24.VII 1964.godine, radi veštačenja, sledeći materijal:

1."Program" neprijateljske organizacije napisan na šiptarskom jeziku i šiptarskim pismom na deset listova izvučenih iz sveske za školske pismene zadatke, išpartanih u vidu sitnih kvadrata;

2."Statut" neprijateljski na dva horizontalno išpartana lista zadatke takodje na šiptarskom jeziku. U pogledu ovih inkriminacija je utvrditi njihovog pisca, pa je Sredjenja sa njima sledeće priloge:

3. Jednu čvrsto ukoričenu 115 stranica nalazi slobodan rukopis na šiptarskom jeziku i šiptarskim pismom. Zatim, pismo napisano na polutabaku i šiptarskim pismom koje predstavlja Salje Ramadana; napisano na polutabaku hartije.

Najzad, jedan tekst (po koncept žalbe) napisan od strane Ramadana polutabaku piše nešpartane ha njegov slobodan rukopis napisan latinskom jeziku.

Dostavljajući prednji materijal SUP je postavio zahteva da se utvrdi

a) Da li je "Statut" i organizacija opisane pod brojevima Adem, ili pak, Ratkoceri Sabit;

./.

Ekspertiza që vërteton se Programi dhe Statuti i „Lëvizjes Revolucionare të Bashkimit të Shqiptarëve” është dorëshkrim i Adem Demaçit.

Upoređujući ih sa rukopisom u statutu i programu, konstatovao sam sledeće:

a) da je rukopis Ratkoceri Sabita sličan inkriminisanom rukopisu u programu i statutu u opštim karakteristikama. Međutim, u pogledu forme slova i u individualnim karakteristikama, konstatovao sam dijametralnu razliku koja je uz to, i konstantno izražena. Ali razlika se odnosi na oblikovanje slova: "M", "N", "t", "d", "z", "e", "p", "a" "k" i "g" naročito stoga Ratkoceri Sabita isključujem kao pisca programa i statuta.

b) da je rukopis Demaći Adema podudaran i u opštem i u individualnom pogledu sa inkriminisanim rukopisom u programu i statutu.

Naročito je za identifikaciju bitna potpuna podudarnost slova: "T", "e", "M", "t", "z", "p", "a", "f", "m", "k", "A", "R", "S", "N", "U", "P", "s" i druga slova.

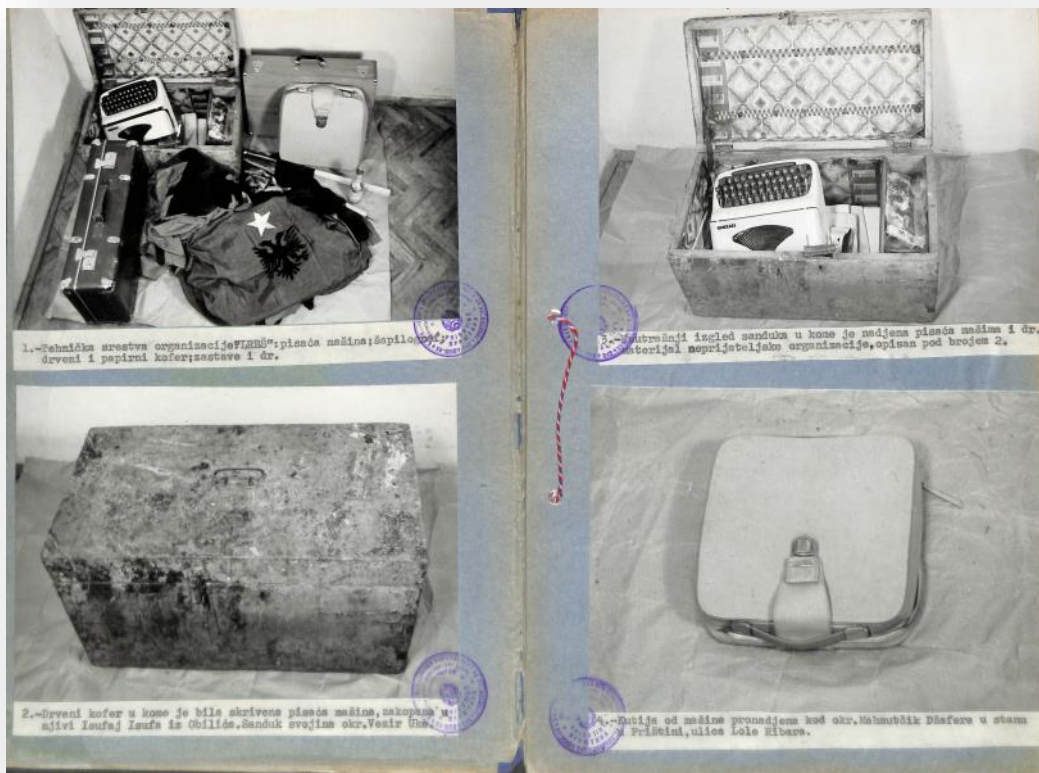
U podudarnosti načina formiranja ovih slova u celini, kao i u obliku njihovih grama i poteza, odnosno pojedinih specifičnih detalja ("N", "a", "d", "N" i druga) izražava se zajednički individualan karakter tehnike pisanja.

S obzirom na ovako punu i opštu i individualnu podudarnost, sasvim je sigurno da je Adem Demaći napisao inkriminisan program i statut.

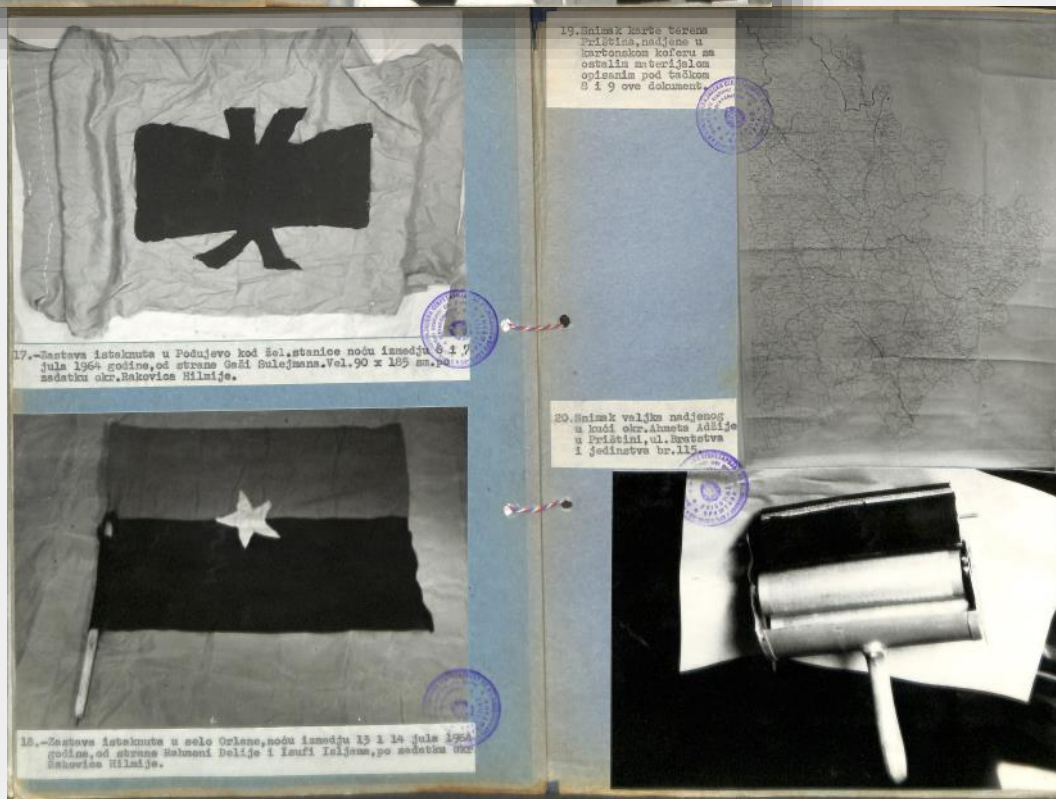
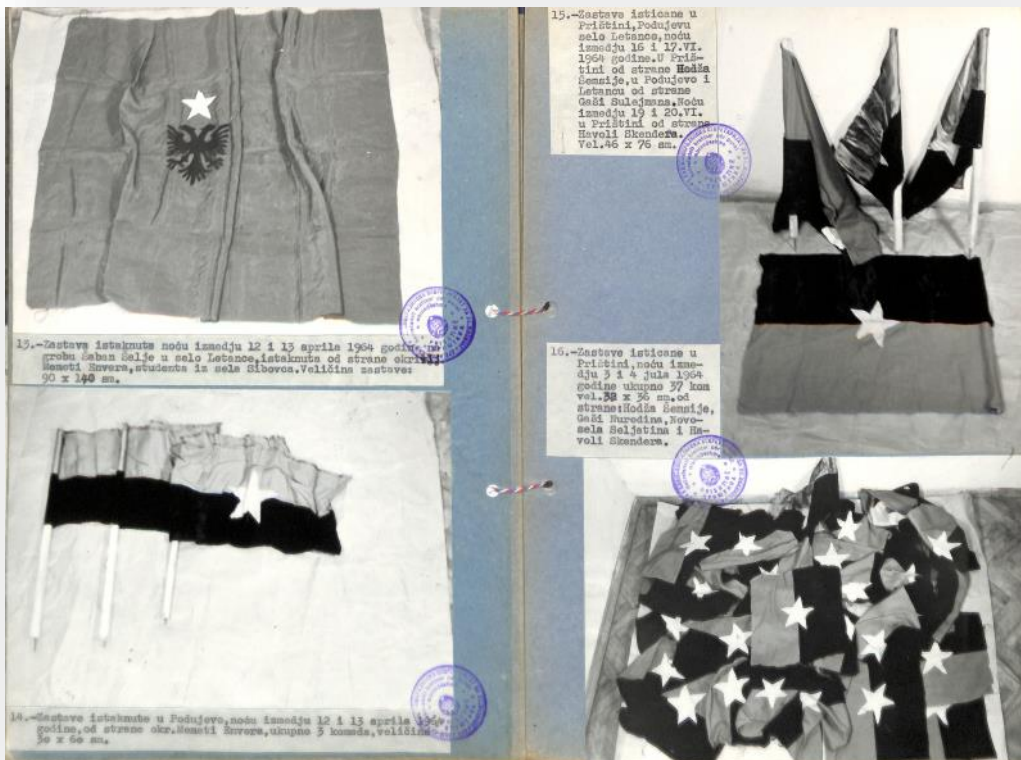
e) Sto se tiče umetka u statutu koji se odnosi na reč "propagandi-stike" koja je napisana hemijskim stilom zelene boje i latinicom, a zatim na reč "edne" (u zadnjem delu teksta), kao i primedbe ispod teksta napisane u četiri kraća reda na šiptarskom jeziku, latinicom i hemijskim stilom zelene boje, ustanovio sam da, ih je napisalo isto lice. Isto važi i za reč "njiherit".

Sa rukopisom Salje Ramadana i Ratkoceri Sabita ovaj rukopis izražava samo delimičnu sličnost, (u pogledu slova "k" u odnosu na rukopis Salje, i to samo u varijaciji na početku zadnjeg pasusa u njegovom pismu, zatim "a" jedna varijanta u rukopisu Ratkoceri, odnosno "e" u odno-

./.

Dokumentacioni për lëndën: Aktiviteti armiqësor i organizatës „Lëvizja Revolucionare për Bashkimin e Shqiptarëve” në Prishtinë, 14 gusht 1964

Dokumentacioni për lëndën: Aktiviteti armiqësor i organizatës „Lëvizja Revolucionare për Bashkimin e Shqiptarëve” në Prishtinë, 14 gusht 1964

Z A P I S N I K

O ISPITIVANJU OKRIVLJENOG

Sastavljen od ovlašćenog organa unutrašnjih poslova u Prištini
 na dan 9.VI. 1964 god. u 8,15 čas. zbog krivičnog dela Yapqun bava igorab
Yapqun bava igorab čl. 117 st. 1 tač. 1 Krivičnog Zakona.

P R I S U T N I S U :

Zapisničar,

Okrivljeni,

Jordan Todorović

Adem Demaći

Ovl. organ unutr. poslova.

Kariman Dema

1. Prezime i ime Adem Demaći
2. Nadimak
3. Ime i prez. oca Zećir Demaći
4. Ime i dev. prezime majke Nazmiye Haljimi
5. Gde je rođen u Prištini
6. Gde živi u Prištini, D. Mitrov. 15.
7. Dan mesec i god. rod. 26.II.1936 god.
8. Narod. - Državl. Šiptar, SFRJ
9. Sadašnje zanimanje i pre 1945 god. student
10. Porodične prilike i br. dece koju izdržava oženjen, otac jednog deteta.
11. Pismenost i škol. naobrazba pismen, realna gimnazija
12. Da li je, gde i kada služio vojsku
 gde se vodi u vojnoj evidenciji vojsku nije služio.
13. Da li je odlikovan -
14. Imovno stanje siromašan
15. Da li je, kada i zašto osuđivan i da li je izdržao kaznu osudjivan zbog kriv. dela iz čl. 118 KZ
1959. godine na 3. godine strogog zatvora.
16. Da li se protiv njega vodi
 postupak za koje drugo kriv. delo navodno se ne vodi
17. Ko je zakon. zastup. (maloletnik) punoletan
18. Pritvor od-do 8.VI.64. u 04,00 č.
19. Da li je zaposlen u oštećenom objektu - dužnost nije
20. Da li sada vrši kakvu funkciju u polit. organizacijama i organima društvenog upravljanja - svojstvo ne
21. Politička pripadnost do 1945 godine i koje je vojske služio za vreme okupacije do 1945. god. maloletan
vojsku još uvek nije služio, zbog stalne nesposobnosti.

Okrivljenom je saopšteno zašto se okrivljuje, pa pozvan da navede sve što ima u svoju odbranu poučen o pravu na
 brantoca — izjavi:

O postojanju i delatnosti neprijateljske organizacije "Revolucio-
 narni komitet ujedinjenja Šiptara" nije mi ništa poznat. U tom pravcu
 stvaranja napred pomenute organizacije nisam preduzimao nikakve korake,
 niti sam učesnik u bilo kakvoj neprijateljskoj organizaciji koja je us-
 merena protivu postojećeg poretka u Jugoslaviji. U vezi sa ovim sva sum-
 nja na mene je neosnovana, jer smatram sebe potpuno nevinim i zahtevam
 da budem odmah oslobođen.

Drugo po pitanju nemam šta da izjavim, zapisnik diktiran i priz-
 najem ga za svoj.

Zapisničar,
Jordan Todorović

Ovlašć. organ un. poslova,

Kariman Dema

Okrivljeni,
Adem Demaći

Adem Demaći

24

NASTAVAK ZAPISNIKA
O
ISPITIVANJU OKRIVLJENOG

Sačinjen od ovlašćenog organa ISUP-a u Podujevu, na dan 16.VI.1964. godine u 10,30 časova, zbog krivičnog dela iz čl. 117 stav 1. KZ.

P r i s u t n i s u:

Zapisničar,
Jordan Todorović

Ovl.ist.org.un.posl.,
Sveto Bogdanović

Okrivljeni,
Adem Demaći

Generalije kao na zapisniku od 9.VI.1964. godine.

Kao što sam izjavio na prethodnom saslušanju od 9. juna 1964. godine, ponovo izjavljujem da mi nije ništa poznato o ma kakvom radu koji bi, ma na koji način bio uperen protiv Jugoslavije, a što je po jugoslovenskom pozitivnom krivičnom zakonu kažnjivo. Vi me teretite da sam ja jedan od organizatora neprijateljske organizacije pod nazivom "Revolucionarni komitet ujedinjenja Šiptara", a meni je o postojanju takvog komiteta i takve organizacije uopšte nepoznato. Ja tvrdim da od mog izlaska iz zatvora 19. novembra 1961. godine, nikada i niskim nizam ma šta razgovarao a što bi moglo da se karakteriše kao naprijateljska delatnost protiv Jugoslavije. Postoji mogućnost da sam nekada s nekim nešto i razgovarao o političkim zbivanjima, kako kod nas tako i u svetu, ali znam da su to obično bili bezazleni razgovori i koji u opšte ne mogu da se karakterišu ma na koji način protivu jugoslovenski. Ja od mog izlaska iz zatvora izbegavao sam uopšte razgovore, koji bi ma na koji način mogli da se protumače kao nedozvoljenom delatnošću. Od mog izlaska iz zatvora u opšte se nisam zapošljavao, zato što mi nije omogućeno da se ma gde zaposlim, a što bi odgovaralo mojim stručnim kvalifikacijama. Svo vreme uglavnom sam posvetio porodici, čitanju i slušanju radio. Slušao sam sve radio stanice, ali ni s kim nisam komentarisao o tim emisijama i to sam uglavnom zadržavao za sebe. Dešavalo se da po nekad slušam i kakav komentar, izjavu, govor ili drugo, što je upereno protiv Jugoslavije, ali ponovo podvlačim, da to nisam nikada preporučavao niti ma šta u tom smislu govorio s drugim licima.

Iznenadjuje me zašto sam ja uhapšen, kada nisam ništa radio protivu Jugoslavije, a takođe me iznenadjuje zašto su uhapšena i ova druga lica, koja se nalaze samnom u zatvoru, a koja se optužuju za isto krivično delo i istu delatnost. Ja vam o svima njima mogu reći posebno dali koga poznajem, koliko ga poznajem i da li sam kada mašta sa njima razgovarao politički. Evo moga odgovora na to pitanje: 1. Seljahudina Daciya, poznajem od prilike od pre godinu

Adem Demaći

27

NASTAVAK ZAPISNIKA
O
ISPITIVANJU OKRIVLJENOG

Sačinjen od ovlašćenog istražnog organa ISUP-a u Podujevu, na dan 16.VI.1964. godine u 18,30 časova, zbog krivičnog dela iz čl. 117 stav 1 KZ.

P r i s u t n i s u:

Zapisničar,
Jordan Todorović

Ovl.istr.org.un.posl.,
Sveto Bogdanović

Okrivljeni,
Demaçi Adem

Generalije kao na zapisniku od 9.VI.1964. godine.

Okrivljeni je pozvan da navede sve što ima u svoju odbranu - izjavi:

Još jednom izjavljujem da mi je nepoznato o ma kakvom postojanju statuta ili programa organizacije pod nazivom "Revolucionarni komitet za ujedinjenje Šiptara". Ovakav program ili statut nije mi bio dostupan, niti znam da on postoji, jer kao što sam i ranije rekao ja neznam o ni kakvom postojanju ma kakve organizacije, a koja bi imala karakter protivu jugoslovenski.

Okrivljenom Adem Demaçiju je pokazan je statut organizacije kucan na pisačkoj mašini a kasnije umnožen na geštetneru, odnosno šapilografu, koji u originalu nosi naslov "Statuti i levizjes revolucionare te bashkimit te shqiptareve" a što u prevodu znači: "Statut revolucionarnog pokreta za ujedinjenje Šiptara" te on pošto ga je pogledao izjavi: prvi put ovakav dokumenat imam u svojim rukama i ovo mi je sasvim nova stvar, jer nikad i nigde nisam ne samo čitao ili učestvovao u pisanju ovakvog statuta, nego mi niko nije ni pričao da postoji nekakav takav dokumenat. Ja o njemu neznam ništa i tvrdim da neznam niti ko ga je pisao ni ko ga je prekucavao ni ko ga je umnožavao na geštetneru, odnosno šapilografu.

Okrivljenom Adem Demaçiju bi pokazan program organizacije, kucan na 24. stranica, koji u originalu nosi naslov: "Programi i levizjes revolucionare te bashkimit te shqiptareve" a što u prevodu znači "Program revolucionarnog pokreta za ujedinjenje Šiptara" te on, pošto ga je pogledao izjavi: za postojanje ovakvog programa koji ste mi sada pokazali, moj odgovor bi bio isti kao što sam izjavio za statut organizacije.

U vezi prednjeg nebi imao više ništa da kažem, a tvrdim da je pravo stanje stvari onako, kako sam već stavio na zapisniku. Zapisnik pošto sam pročitao priznajem ga za svoj te ga i potpisujem.

Zapisničar:
Jordan Todorović

Ovl.istr.org.un.posl.,
Sveto Bogdanović

Okrivljeni
Adem Demaçi

Km 301/64 K. br. 271/64

U IMENARODA

OKRUŽNI sud u Pristini, kao prvostepeni krivični sud u veću peticije sastavljenom od predsednika suda Ibrani Tahira, kao predsednika veća i članova veća: sudije Nadmira Stojkovića i sudija porotnika: Azira Azra, Tefika Selje, i Nahi Cene, i zapisničara Dragoljuba Ivića, službenika suda, u krivičnom predmetu protiv optuženih Demadi Adema, iz Pristine, Ratkoceri Sabita, iz Donjeg Ljupca, Selje Hazira, iz Pristine, Daci Seljahudina, iz Pristine, Bediri Azema iz Pristine, Mljahu Adema iz Pristine, Adžije Ahmeta iz Pristine, Mehmedžik Džafara iz Pristine, Bajraktari Dibrana iz Pristine, Novo selje Sebrije iz Pristine, Sahiti Tefika iz Pristine, i Saradžogu Mijazi iz Istembule, sa boravištem u Pristini, i to svi za krivično delo iz čl. 117 st. 1 KZ u vezi čl. 100 i 101 KZ, a optuženi Bajraktari Dibrana još i za delo iz čl. 105 st. 2 KZ, na osnovu javnog pretraga na kome javnu optužbu po optužnici Okružnog javnog tužilaštva u Pristini, KTB br. 223/64 od 15. VIII 1964 godine, zastupa Mirko Sotović, Okružni javni tužilac u Pristini, a optužena brana pred sudom i to: Optužena Demadi Adema i Bediri Azema, advokat Željko Arni, iz Pristine; opt. Ratkoceri Sabita, adv. Milorad Ninković iz Pristine, opt. Selje Hazira i Daci Seljahudina, adv. Blažo Stanković iz Pristine, opt. Mljaha Abdula, Adžija Ahmeta, i Mehmedžik Džafara, adv. Vukoja Joković iz Pristine, opt. Bajraktari Dibrana, Novosela Sebrija i Sahiti Tefika, adv. Ljubislav Milojević, iz Pristine, i opt. Saradžogu Mijazu, adv. Filip Filaret iz Beograda, a koji je pretraga održan u dana: 27. 28. 29. avgusta i 31. avgusta 1964 godine, donose se na dan 1. septembra 1964 godine, i istog dana 1. septembra 1964 godine, objavio sledeće:

P R E S U D U

OPTUŽENI:

1. Demadi Adem, student pravnog fakulteta iz Pristine, sa stanim u ulici David Mitrovića br. 15, rođen u Pristini 1936 godine, od oca Zedira i majke Nazmije, rođjene Halilii, Siptar, državljanin SFRJ, oženjen, otac jednog deteta, završio maturu gimnazije i sada redovni student prava III godine, pravno - ekonomskog fakulteta u Pristini, vojku nije služio, slabog imovnog stanja, ranije osuđivan, presuđom Okružnog suda u Pristini K. br. 25/59 i presuđom Vrhovnog suda SR Srbije, K. br. 1469/59, zbog krivičnog dela neprijateljske propagande iz čl. 118. KZ, na tri godine strogo zatvora, koju je kaznu izdržao 19. XI 1961 godine, sada se nalazi u istražnom zatvoru od 6. VI 1964 godine,

2. Ratkoceri Sabit, diplomirani pravnik - još nezaposlen, iz sela Donjeg Ljupca, opština Pristina, gde je i rođen 1939 godine, od oca Arifa i majke Iane, rođjene Grvala, Siptar, državljanin SFRJ, završio pravi fakultet u Beogradu, neoženjen, vojku nije služio, slabog imovnog stanja, ranije osuđivan, nalazi se u istražnom zatvoru od 6. VI 1964 godine,

3. Selje Hazir, profesor Učiteljske škole u Pristini, rođen 1934 godine, u Sariljevu od oca Redžepa i majke Schide, rođjene Kras

u, sa boravištem u Pristini, sa velikom maturom u udjiven, u Jugoslaviji, 23. VI 1964 godine;

ovinom 1963 godine, u je predpostavljao da su početka u Jugoslaviji, po rijateljske organizacije volucionarnog napada, na teritorijalnu celinu, i za taj posao pridobio iz legalne organizacije, od je u međuvremenu od 10. Pristini, zatim ilegalnu sile rukovodstva, uspešno dajom ilegalne grupe u delatnost svih tih grupa koje je nazvao "revolu" Bijem se celu sam nalazio sdu produzio sledeće nap

ke organizacije i za akt ica putem razgovora, dis ica i optužene Ratkoceri Džafara, Bediri Azema, Mijazija, Sahiti Tefika, kao i druga lica, zatim elatnost ilegalne organ elatnosti.

1963 godine, pozvao je u i Ljaha Abdula, kao i re toga pridobio, za il tajni sastanak na kome da se stvori ilegalna

ine, održavao pojedina se. Mitrovići, radi nji u delatnost, pa kada z Kus. Mitroviće, postu da li tamo postoji ili kovodilac i da ga sstin a sa Ramadan Seljom, ted

u Mitrovići održao je enhari Mustafom iz ica.

Mitroviće, na kome je optuženi Adem Demadi govorio o daljem ilegal nom neprijateljskom radu, a nužnosti objedinjavanja te delatnosti. u Pristini, Peci i drugim mestima nakon toga je sa pomenutim Ramadan nom održao oko 10. sastanka u Pristini i jedan u Peci, na kojima su se sastali prisustvovali i drugi pripadnici ilegalnih organizacija i ko jima su se dogovorili o produženju neprijateljske delatnosti, upre stavljali međusobnu saradnju, pripremali izvođenje zajedničkih akc ija i tako objedinili rad ilegalnih grupa u Peci i Pristini pod ruho

N' EMEN TË POPULLIT

Trupi gjykues i Degës së Gjyqit suprem të Serbisë në Prishtinë, të përbërë prej kryetarit të Degës Ramadan Vranicit, si kryetar trupi, dhe gjykatësve: Gorolub Popoviqit, Bozhidar Zaleviciq, Vidak Petroviciq dhe Xhevdet Pallaskës, si antarë të trupit gjykues dhe sekretarit Dragutin Panteliqit, si procesmbajtës në landën penale kundër t'akuzuemve: Adem Demaçit, nga Prishtina, Sabit Ratkocerit, nga Lupçi i-Poshtëm, Hazir Shalës, Selahudin Dacit, Azem Beqirit, Abdullah Lahut, Ahmet Haxhiut, Xhafer Mehmetgjikut, Dibran Bajraktarit, Sabri Novosellës dhe Tefik Sahitit, që të gjithë nga Prishtina dhe Nijazi Saraxhogllit, nga Stenbolli, për shkak të veprës penale nga neni 117 alin.1 në lidhje me nenin 100 dhe 101 të KP, kurse i akuzuemi Dibran Bajraktari dhe për veprën e spiunazhës nga neni 105 alin.2 të KP, tue vendosë mbi ankesat e të gjithë t'akuzuemve dhe mbrojtësve të tyre, paraqitë kundër aktgjykimit të Gjyqit të qarkut në Prishtinë K.271/64 date 1 shtator 1964 mbas ndigjimit të Prokurorit publik të KAKM Dragutin Kallu- gjeroviqit, në mbledhjen e trupit gjykues mbajtë me 5 fevor 1965, mbarë vet

A K T G J Y K I M

I. Ankesat e t'akuzuemve: Adem Demaçit, Sabit Ratkocerit, Selahudin Dacit, Xhafer Mehmetgjikut dhe mbrojtësve të tyre REFUZOEN si të pabaza, kurse aktgjykimi i Gjyqit të qarkut në Prishtinë K.nr. 271/64 date 1. shtator 1964 përkitazi me këta VERTETOHET.

II. Aktgjykimi i Gjyqit të qarkut të Prishtinës K.271/64 date 1. shtator 1964 NDRYSHOHET përkitazi me:

1) T'akuzuemit Dibran Bajraktarin, Sabri Novosellën dhe Nijazi Saragjoklin, në lidhje me kualifikimin e veprave penale dhe me denimet ashtuqë në punët e t'akuzuemve Dibran Bajraktarit, Sabri Novosellës dhe Tefik Sahitit, të përshkrueme në dispozitivin e aktgjykimit të sulmëm dhe për të cilat me të njejtin janë shpallë fajtorë, qëndron vepra penale e bashkimit kundër popullit dhe shtetit nga neni 117 alin.2 të KP, kurse në punën e t'akuzuemit Nijazi Saragjoklin të përshkrueme në dispozitivin e aktgjykimit të sulmëm, qëndron vepra penale e dhënjes së ndihmës kryesit të veprave penale kundër popullit dhe shtetit nga neni 120 të KP, dhe për ate Gjyqi suprem për veprat penale të përmenduna i denon: Sabri Novosellën dhe Tefik Sahitin me nga 6 vjet burgim të randë, Nijazi Saragjoglin në të njejtin lloj denimi me 7 vjet, kurse t'akuzuemin Dibran Bajraktarin për veprën penale të bashkimit kundër popullit dhe shtetit nga neni 117 alin.2 të KP i caktohet denimi me 7 vjet burgim të randë, ndërsa për veprat penale të spiunazhës nga neni 105 alin. 2 të KP i merrë pi të vërtetue denimin me burg të randë prej 5 vjetësh, të cilin ia ka vërtetue për kë të veprat gjyqi i shkallës së parë dhe për të dy veprat penale denohet me një denim të zmadhuem me 10 vjet burgim të randë.

II. Përkitazi me t'akuzuemit: Hazir Shalën, Azem Beqirin, Abdullah Lahun dhe Haxhi Ahmetin, aktgjykimi i përmendun ma parë ndryshohet vetëm përkitazi me denimet dhe për ate ata për shkak të veprës penale të bashkimit kundër popullit dhe shtetit nga neni 117 alin.1 të KP, për të cilin janë shpallë fajtorë me aktgjykimin e sulmëm, denohen: Hazir Shala me 11 vjet burgim të randë, Azem Beqiri me 7 - shtatë - vjet burgim të randë, Abdullah Lahu në të njejtin lloj denimi me 6 - gjashtë - vjet dhe Haxhi Ahmeti me 8-tetë - vjet burgim të randë.

./.

I akuzuemi Selahudin Daci dhe mbrojtësi i tij e kanë sulmë aktgjykimin për shkak të shkeljeve të dispozitave esenciale të procedurës penale, për shkak të vërtetimit të gabueshëm dhe jo të plotë të gjendjes faktike, dhe kanë propozue që aktgjykimi i abrogohet dhe lenda t'i kthehet gjyqit të shkallës së parë në rigjykim, ose të ndryshohet dhe i akuzuemi të denohet sa ma pak e bile për veprën penale nga neni 117 alin.2 të LP.

./.

imët e shpalluna ju llogaritët
lës Azem Beqirit, Dibran
rshori 1964, Nijazi Saragjoglli
9 qershor 1964 kurse Tefik
1964.

i m

Gjyqit të qarkut në Prishtinë
fajtorë: i akuzuemi Adem
shudin Daci, Azem Beqiri,
ku, Sabri Novosella, Dibran
oglli për nga një veprë penale
nga neni 117 alin.1 të KP,
për një veprë penale të spiun-
veprat e përmenduna penale
akuzuemi Adem Demaçi me 15-
Shala me 13 vjet, Selahudin
Abdul Lahu dhe Ahmet Naxhiu me
et, Sabri Novosella, Tefik
t'akuzuemit Dibran Bajra-
11-të KP i asht vërtetue
veprën e spiunazhës nga neni
e 5 vjet burgim të randë,
t gjykue në një denim të
të cilat denime i asht lloga-
githë t'akuzuemve.

paraqitë ankesë me kohë:
shkak të vërtetimit të gabue-
vendimit mbi denimin, dhe
shohet për kitazi me përshkri-
shet. Mbrojtësi i t'akuzuemit
për shkak të shkeljeve ese-
le, për shkak të shkeljes së
gjendjes faktike dhe për
propozue që aktgjykimi i
t gjyqit të shkallës së parë
të denohet sa ma pak e

mbrojtësi i tij e kanë sulmë
qeshëm dhe jo të plotë të
Kodit penal dhe për shkak
që aktgjykimi të ndryshohet
akuzuemit qëndron vepra penale
imi me iu zvogluë.

mbrojtësi i tij n'aneksat e vet
keljes së procedurës penale,
vendimit mbi denimin, dhe
gohet dhe lenda t'i kthehet
të ndryshohet dhe i akuzue-

PROKURORIA PUBLIKE E QARKUT
PP.nr. 91/75
Datë 12 nëntor të vitit 1975
PRISHTINË

HK/ASH

GJYKATËS SË QARKUT

PRISHTINË

Konform nenit 44 lidhur me nenin 240, nenin 241, nenin 242 të Kodit të procedurës penale, paraqes

A K T A K U Z I

Kundër:

1. ADEM DEMAQIT, student i vitit të III-të të Drejtësisë me korospondencë nga Prishtina rr. Zehel Hajdini nr.18, u lind më 26 shkurt të vitit 1936 në Prishtinë, i biri i Zegirit e i Nazmijes, e gjinisë Halimi, shqiptar, shtetas i RSPJ, i ç'kurorizuar, baba i 2 fëmijëve, më parë ka kryarë gjimnazin real në Prishtinë, i paaftë për kryerjen e shërbimit ushtarak, është në EU pranë KK-al Prishtinë, gjindët në paraburg prej dt. 6 tetor të vitit 1975, më parë i gjykuarë për krim nga neni 117 al. 1 lidhur me nenin 100 e 101 të KP. me aktgjykimin e Gjykatës së qarkut në Prishtinë P.nr.271/64 të dt. 1 shtator të vitit 1964, i gjendjes së varfur ekonomike,

2. SKENDER KASTRATI, ekonomist i diplomuar nga Prishtina - rr. Ganimete Tërbeshi nr.19, u lind më 15 janar të vitit 1947 në Korçevë, i biri i Brahimit e i Sabiles, e gjinisë Shabani, shqiptar, shtetas i RSPJ, i pa martuar, obligimin ushtarak nuk e ka rregulluar, i gjendjes së mesme ekonomike, është në paraburg prej 15 majit të vitit 1975, më parë i gjykuarë me aktgjykimin e Gjykatës së qarkut në Gilan P.nr.23/69 dt. 16 tetor të vitit 1969 për krim nga neni 118 al. 1 të KP. me 3 vjet burg,

3. HETEM BAJRAMIT, arsimtar nga Prishtina rr. e Llapit nr.14, u lind në Gilan më 12 dhjetor të vitit 1946, i biri i Ejupit e i Akiles, e gjinisë Rexhi, shqiptar, shtetas i RSPJ, i pa martuar, ka kryarë shkollën e lartë teknike, obligimin ushtarak e ka rregulluar në vitin 1969 në Nikshiq, gjindët në EU pranë KK Gilan, i gjendjes së mesme ekonomike, është në paraburg që nga data 17 shtator të vitit 1975, i gjykuarë më parë me aktgjykimin e Gjykatës ushtarake në Sarajevë LK.nr.84/69 dt. 22.IV.1969 për krim nga neni 118 al. 1 dhe nga neni 342/1 të KP. me 4 vjet e 3 muaj burg të rëndë,

./.

cilët nuk janë të "komprimuar", se këta si organizator të demonstratave të vitit 1968 duhet të jenë më aktiv e të parët në veprimtari, se duhet punuar statutin e programin

./.

tar nga Gilani, rr.17 korri-
më 11 gusht të vitit
, e gjinisë Dragobugja, *Ramir*
, obligimin ushtarak nuk
ekonomike, është në EU
është në paraburg prej

ender Kastrati, Hetem
, Rexhep Mala, Selatin
alu:

dër popullit dhe shtetit,
ushtetutare të ndërrojnë
atërojnë unitetin e ko-
veçanërisht për ta ndarë
ës e vendet tjera të
si organizator në gru-
e parë të vitit 1973, të
kim në shtëpinë e Skender
emrin "Lëvizja nacional-
ur shumë takime, ka
armiqësore për përfitimin
dhe shpërndarjen shpe-
n e parullave me përmba-
, Toponicë, Presheve e

imit në Pozharevc, për
armiqësor të ashtuqajtur
e shqiptarëve", bisedojë
n - në kohë prej shtato-
it 1973 e dha iniciati-
iqësore kundër RSPJ duke
het organizimi, se cilën
r principin e veprimtari,
cilët së pari duhet
vendosjes, e pasi dual
et në Prishtinë e vende
stem Bajramin, Hasan
n, Selatin Novosellen,
Rukiqin, për të cilët
të rëndit shoqëror e
jati vitit 1974 e 1975
për veprimtari të

Aktakuza e Prokurorisë Publike të Qarkut në Prishtinë, PP.nr.91/75, të datës 12 nëntor 1975
kundër Adem Demaçit dhe grupit.

LEKXOJE, SHPERNDAJE,.....IKUT MOS IA DOREZO

TE DASHRR VELLEZER:

NE KETE VIT DO MBUSHEN 62 VJET QKSHESI NA U NDA ATDHEU I JONE.
I DASHUR SHQIPERIA NE DY PJESJE, KESHTU QE K O S O V A GJYMSA E
SHQIPERISE RA NEN SUNDIMIN E KRALEVE TE JUGOSLLAVISE. KRALET JUGO
SLAV U MUNDUAN QE NE QDO MENYRE TE NA ZHUKIN NGA PAQJA E DHEJTE.
KESHTU QE NE KUFTEM E DYTE BOTERORE TE GJITHI U NGRITEM PER TA Q-
IRUAR VENDIN TONE NGA KETA GJAKPIRES TE POPULLIT. DHE E GLIRUAM
POR GJELATI TITE ME KLYSHTI E TIJ NA E NDAN PRAP KOSOVEN PER
TE CILEN DERDHEN AQ SHUME GJAK. QE NGA KJO KOHE QE ERDHI TITO NE
PUSHTET FILLLOJ NJE SUNDIM I RI PER POPULLIN TONE I CILI SUNDIM
TANI PO NA MUNDON ME SHUME SE KURR NDONJEHERE ME PARE.

BEJME PYETJE SE CKA NA SOLLI POLITIKA E TITOS ?

ASHTU SI KRALI I VJEEER EDHE XHELATI TITO NA I MORI TOKAT
ME TE MIRA TE KOSOVES. NA I VRAU DHE PO NA I VRET BIJTE ME TE MI-
RE TE POPULLIT. DORA GJAKATARE E TITOS DHE E KLYSHEVE TE TIJ KARA-
EL, RANKOVIC, BAKARIC, etj NA I VRANE KOMUNISTET ME TE NDRSHEN TE
POPULLIT TONE. POR KETA NUK E LANE METEM ME KAQ. ATA PER TA SUNDI
ME MIRE POPULLIN FILLUAN TE VRASIN JO VETEM BURRAT POR EDHE FEMI-
LJTE, GRAT DHE PLEQTE QE NGA KJO DORE HUMBEN JETEN ME SE MIJA E
MIJA. KETA NA I BANE TE PA APTE (CA NGA EDHE I MBYTEN) MIJA BURRA
NE "AKSIONIN E ARMEVE" NE VITIN 1956. TITA ME POLITIKEN E TIJ
DJALLEZORE PO PERDORE MENYRA E MENYRA QE TE PRISH TE RINJTE TANE
DHE TI BEJE TE PA APTE QE TE LUFTOJNE PER LIRINE E KOSOVES. KETA
PO NA SHTYNE TE VRASIM VLLAU VLLANE KESHTU QE VETE NA SHTYNE
VETE NA BURGOSIN E VETE QESHIN ME NEVE. POLITIKA REVITIONISTE E TI
TOS NA I LARGOI BIJTE ME TE MIRE NE VENDE TE NDRYSHME TE BOTES.
KESHTU PRA TE GJITHA KETO DHE SHUME TE KEQIJA TE TJERA JANE PASOJ
E POLITIKES DHE KLIKES GJAKATARE TE SATRAPIT DHE GJAKPIRESITE TIT.

VELLEZER:

MJAPTE I DURUAM KETA XHELAT NE VOTRAT TONA. TE NGRINEMI TE
GJITHI NE LUFTI KUNDER KESAJ POLITIKE DHE KETYRE XHELATNE DHE
TE BASHKUAR NJE PER TE GJITHI E TE GJITHI PER NJE DO TA HJAKIM
NGA VOTRAT TONA ARMIKUN. GJAKU I SHQIPTARIT ESHTI I SHTRINJTE PRAP
DAJ DUHET TE DIM KU TA JAPIM. TE GJITHI ATA QE I KANE TE LYERA
DUART ME GJAK SHQIPTARI DO TI DENOI VETE POPULLI. VETEM ATHERE
KUR TE CLITOHET KOSOVA KUR POPULLI DO TA MARR NE DORE PUSHTETIN
DHE KUR TE BASHKONEMI ME SHQIPERINE NANE VETEM ATHERE DO TE
KEMI LIRI TE PLOTE.

POSHTI E REVIZIONIZMI NE KRYE ME XHELATIN TITO !

L A V D E M A R K S I Z E M L E N I N I Z M I T

P-nr. 239/75.

NË EMER TË POPULLIT

Gjykata e qarkut në Prishtinë, në trupin gjykues penal, të përbërë nga gjykatësi i deleguar Durmish Kocinaj, si kryetar, gjykatësit Shefqet Bytyqit, gjyqtarëve-porotë: Fehmi Gashit, Mileva Grujllit dhe Hasan Berishës, si anëtarë, me pjesëmarrjen e Nazmije Krasniqit, si procesmbajtëse, në çështjen penale kundër të akuzuarëve: Adem Demaçit, të cilin e mbronë Xhafer Kasëmi, avokat nga Prizreni, Skënder Kastratit dhe Hetem Bajramit, të cilët i mbronë Zeqi Arni, avokat nga Prishtina, Hasan Dërmakut, të cilin e mbronë Mikel Marku, avokat nga Peja, Osman Dumoshit, të cilin e mbronë dr Jovan Vukçević, avokat nga Beogradi, Rexhep Malës, të cilin e mbronë Millorad Filipović, avokat nga Prishtina, Selatin Novosellës dhe Ilijaz Pirevës, të cilët i mbronë dr Jovan Vukçević, avokat nga Beogradi, Fatmir Salihut, të cilin e mbronë Halim Sylejmani, avokat nga Prishtina, Xhavit Dërmakut, të cilin e mbronë Mikel Marku, avokat nga Peja, Sherif Masuricës, të cilin e mbronë Millorad Filipović, avokat nga Prishtina, Sami Dërmakut dhe Zijadin Spahut, të cilët i mbronë Ljubisav Millojević, avokat nga Prishtina, Isa Kastratit, të cilin e mbronë Xhafer Kasëmi, avokat nga Prizreni, Ahmet Hotit, të cilin e mbronë Mehmet Dushku, avokat nga Prishtina, Nijazi Korçës, të cilin e mbronë Ljubisav Millojević, avokat nga Prishtina, Irfan Shaqirit, të cilin e mbronë Mexhit Pajazitit, avokat nga Prizreni, Hilmi Ramadanit, të cilin e mbronë Halim Sylejmani, avokat nga Prishtina dhe Nazim Shurđhanit, të cilin e mbronë Mehmet Dushku, avokat nga Prishtina, për shkak të veprës penale bashkimi kundër popullit dhe shtetit nga neni 117. al. 1. dhe 2. lidhur me nenin 100. e 101. al. 1. të KP, të akuzuar sipas akt-akuzës së Prokurorisë publike të qarkut në Prishtinë PP-nr. 91/75. të datës 12. nëntor 1975, të cilën e përfaqëson zëvendës

./.

2.

1, pas mbajtjes së seancës të 29, 30, 31. janar, 1, 1976, në praninë e të akuzuarëve dhe më 7. shkurt 1976. dhe

Y K I M

ish student i lindur në i biri i Zeqirit e i Shqipëtar - shtetas i dy fëmijëve, ka kryer veprën e shërbimit ushtarak pranë KK Prishtinës aktgjykimin e Gjykatës 25/59, për shkak të propagandës armiqësore aktgjykimin e Gjykatës 271/64. të datës 1. IX. 1975. bashkim kundër popullit dhe shtetit nga neni 117. al. 1. në lidhje me gjendjen së varfur të regjimit prej datës 6. tetor

2. SKENDER KASTRATIT, ekonomis i diplomuar nga Prishtina Rr. Ganimete Terbeshi nr. 19, i lindur më 15. janar 1947. në fsh. Koraqevë - KK Kamenicë, i biri i Ibrahimit e i Sabiles - e lindur Shabanit, Shqipëtar - shtetas i RSFJ, i pa martuar, obligimin ushtarak nuk e ka rregulluar, më parë i gjykuar me aktgjykimin e Gjykatës së qarkut në Gjiilan

./.

J A N E F A J T O R E

S e p s e:

A/ të akuzuarit: Adem Demaqi, Skënder
Kastrati, Hetem Bajrami,
Rexhep Mala, Selatin Novosellën,
mir Salihu:

për të cilin dhe shtetit e me qëllim të tjetër antikushtetutues, popullit punues, të shkaktojnë dhe kombësive të Jugosllavisë nga Republika Socialiste - Krahinën Socialiste vendet tjera të banuara nga organizatorë dhe punues të muar në gjysmën e parë të dhjetorit të vitit 1974, në fund, në shtëpinë e të së bashkuar me emrin "Lëvizja e vërs", mbajtën edhe shumë tivitë armiqësor për të organizuar përpilimin, e shumë afisheve dhe parashore në Prishtinë, Hogosovicë, e përveç tjerash

I/ I akuzuar

gjersa ishtetpina ndëshkimore-korshkak se më parë e ka folur ashtuquajtur "Lëvizja e Shqipëtarëve", në kohën e gjer në mars të vitit Hetem Bajramin dhe Selatin për vazhdimin e veprës Republikës Socialiste të udhëzoi për mënyrën se cilën literaturë duhet të veprimet, shtroi nevojë antarë, të cilët më parë

20.

28, 38, 40. dhe 117. al. 1. dhe 2. në lidhje me nenin 100. dhe 101. al. 1. të KP, i

G J Y K O N

1. Të akuzuarin Adem Demaqin, me dënim me burg të rëndë në kohë-zgjatje prej 15. (pesëmbëdhjet) vjetë, në të cilin i llogaritet koha në paraburgim prej 6. tetorit të vitit 1975,

2. Të akuzuarin Skënder Kastratin, me dënim me burg të rëndë në kohë-zgjatje prej 12. (dymbëdhjet) vjetë, në të cilin dënim i llogaritet koha në paraburgim prej 15. majit të vitit 1975,

3. Të akuzuarin Hetem Bajramin, me dënim me burg të rëndë në kohë-zgjatje prej 7. (shtatë) vjetë, në të cilin dënim i llogaritet koha në paraburgim prej 17. shtatorit të vitit 1975,

4. Të akuzuarin Hasan Dërmakun, me dënim me burg të rëndë në kohë-zgjatje prej 10. (dhjetë) vjetë, në të cilin dënim i llogaritet koha në paraburgim prej 14. korrikut të vitit 1975,

5. Të akuzuarin Osman Dumoshin, me dënim me burg të rëndë në kohë-zgjatje prej 7. (shtatë) vjetë, në të cilin dënim i llogaritet koha në paraburgim prej 15. shtatorit të vitit 1975,

6. Të akuzuarin Rexhep Malën, me dënim me burg të rëndë në kohë-zgjatje prej 9. (nëntë) vjetë, në të cilin dënim i llogaritet koha në paraburgim prej 23. majit të vitit 1975,

7. Të akuzuarin Selatin Novosellën, me dënim me burg të rëndë në kohë-zgjatje prej 7. (shtatë) vjetë, në të cilin dënim i llogaritet koha në paraburgim prej 15. shtatorit të vitit 1975,

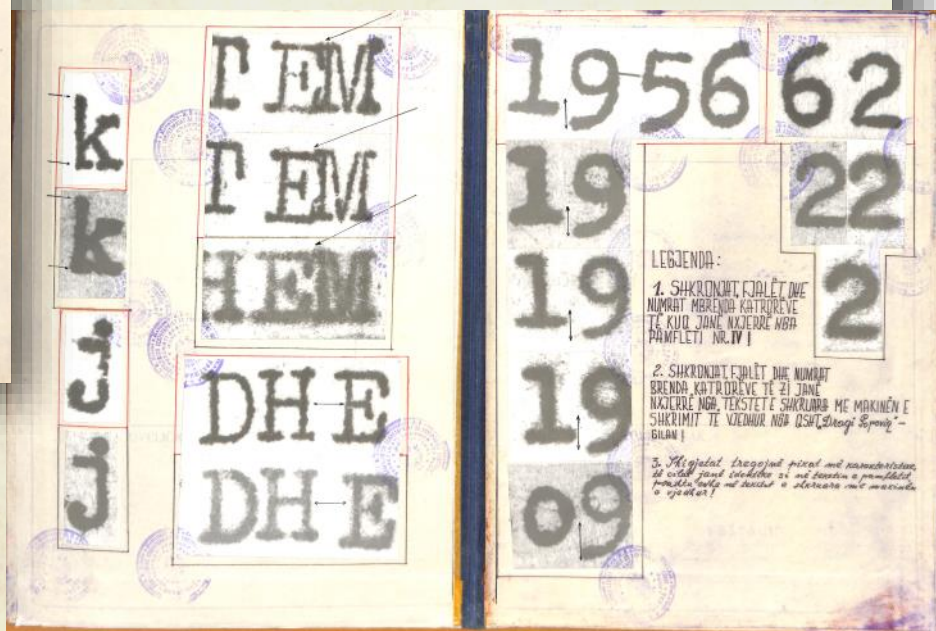
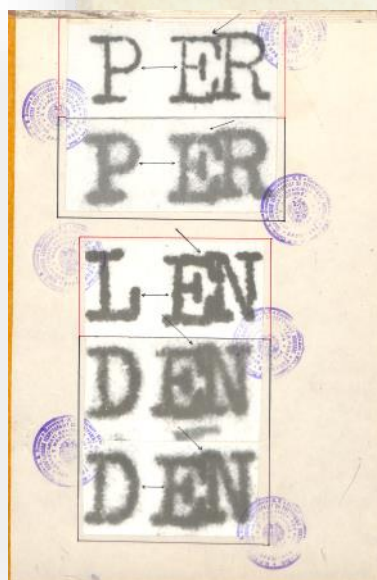
./.

Adem Demaqi shpallet fajtor dhe dënohet me dënim me burg të rëndë në kohë-zgjatje prej 15 viteve

DOKUMENTACIJA VEŠTAČENJA

Broj 32/75

Po predmetu "PAMFLETI NR. IV"

LEGJENDA:

1. SHKRONJAT FJALËT DHE NUMRAT BRENDA KATRORËVE TË KUQ JANË NËNJERË NGA PAMFLETI NR. IV
2. SHKRONJAT FJALËT DHE NUMRAT BRENDA KATRORËVE TË ZI JANË NËNJERË NGA TEKSTET E SHKRUAR ME MAKINË E SHKRIMIT TË VJENDUR NGA QSH "Drëzi Lepenë" - GILAN
3. Shkronjat, drëzgjatë, pishat me karakteristika të cilat janë vendosur si në tërësi e pjesërisht, pishat, drëzgjatë me shprehje të shprehura me material të ngjashëm

K-239/75

OKRUŽNI SUD
38000 PRISTINA

Osuđeni: Adem Demaci sada na izdržavanju kazne u KPD
Stara Gradiška, brani ga Stjepan Herceg, odvjetnik
iz Zagreba čija punomoć je uručena predsjedniku
naslovnog suda dana 5.3.1990.

ZAHTJEV ZA PONAVLJANJE
KRIVIČNOG POSTUPKA

Temeljem čl. 404. stav 1, toč.4. ZKP

12. III 1990
Me
ada
Dokazni postupak
Prijem
me
ada
Prijem
Dokaz
me
ca
Mnogost
Hociranje

PUNOMOĆ
STJEPAN HERCEG
ZAGREB - Opatkova ulica 33/I
Telefon: 418-223

I.

postupak završen je pravomoćnom presudom Okružnog
239/75 od 7. veljače 1976., kojom je Adem Demaci
og djela udruživanja protiv naroda i države iz
vezi čl. 100 i 101. st.1. KZ, te osuđen na kaznu
15 godina.

2. potpisani branitelj je posjetio osuđenog u KPD
je primio punomoć i nalog za podnošenje zahtjeva
vičnog postupka.

3. izjavio, da je potpuno nevin, jer nije učinio
navodi u činjeničnom opisu izreke presude. Ujedno
5. godina nije imao prilike razgovarati nasamo sa
kim trećim, sve do razgovora obavljenog naznačenog
ivjetnikom, kojeg mu sada šalje Odbor za zaštitu
tine.

K-239/75 na sudu u Prištini (koji broji nekoliko
mo je rješenje suda od 28.1.1976., kojim se
branitelj po službenoj dužnosti u osobi
je počela odmah slijedeći dan, dakle 29. siječanj
nije ni sastao sa svojim braniteljem. Imenovanom
la uručena optužnica niti je mogao izvršiti uvid
pristupio k sudu nepoznavajući predmet, koji mu
te situacija bila sa ostalim suoptuženima, pa
povrijeđeno pravo okrivljenog na obranu.
odvjetnik dr. Jovan Vukčević, koji je u istom
Skendera Kastratia u svojoj žalbi na presudu
jade tek četvrtog dana rasprave uspio dobiti
avedenog slijedi, da su branitelji morali
raspravi, a da im nije bilo poznato čak ni
branjenici.

- 5 -

Konačno se predlaže, da sud dopusti ponavljanje postupka te istovremeno
odredi glavnu raspravu - ukoliko ne odluči da se stvar vrati u stanje
istrage. (u posljednjem slučaju predlaže se izuzeti organe SDB od vršenja
istražnih radnji).

Adem Demaci

po branitelju

ODVJETNIK
STJEPAN HERCEG
ZAGREB - Opatkova ulica 33/I
Telefon: 418-223

Kërkesa për përsëritjen e procedurës penale,
PN-KR 78/90, 5 mars 1990

ARKIVI KOMBËTAR I KOSOVËS

VJETAR

XXV - XXVI

PRISHTINË

2001

Adem DEMAÇI

ADEM DEMAÇIT IU DORËZUA ÇMIMI "SAHAROV"
NË PARLAMENTIN EVROPIAN

KENI NDERUAR POPULLIN TIM

E ZBULUAT TË VËRTETËN E HIDHUR PËR
SHQIPTARËT

Zoti Kryetar, zonja e zotërinj deputet të Parlamentit Evropian!

Në këto momente historike për Evropën e dramatike për Ballkanin, duke më nderuar me çmimin "Saharov" keni nderuar popullin tim të shumëvujtur, por prore liridashës, paqedashës e krenar. Duke nderuar popullin tim para historisë, keni nderuar edhe këtë institucion të lartë, sepse të mbrosh një popull të pafajshëm nga pushtuesit e shtypësit, gjithmonë ka qenë e është Lavdi e nder i madh.

Në Librin e shenjtë thuhet: "E para ishte fjala". Në kohën tonë mund të thuhet: E para është fjala e lirë si hapi i parë dhe i domosdoshëm drejt demokracisë. Pa fjalë të Lirë s'ka dialog, pa dialog nuk mund të zbulohet e vërteta, kurse pa të vërtetën nuk ka progres.

Zoti Kryetar, zonja e zotërinj deputetë, falë fjalës së lirë ju e zbuluat të vërtetën e hidhur për shqiptarët në Jugosllavi. Pikërisht se fjala e Lirë shpartallon errësirën, flakë tutje mjegullën dhe çjerr të gjitha maskat, të gjithë pushtuesit e puçistët, punën e parë që bëjnë është robërimi i fjalës. Prandaj, të gjithë ata që janë ithtarë të fjalës së Lirë, të gjithë ata që janë ta them me një fjalë pak sa poetike - dashnorë të fjalës së Lirë kanë qenë e janë të ndjekur e të përndjekur, të demar e të burgosur, të ekzekutuar e të masakruar nga robërues të fjalës së lirë.

DEMAÇI

Para Parlamentit Evropian

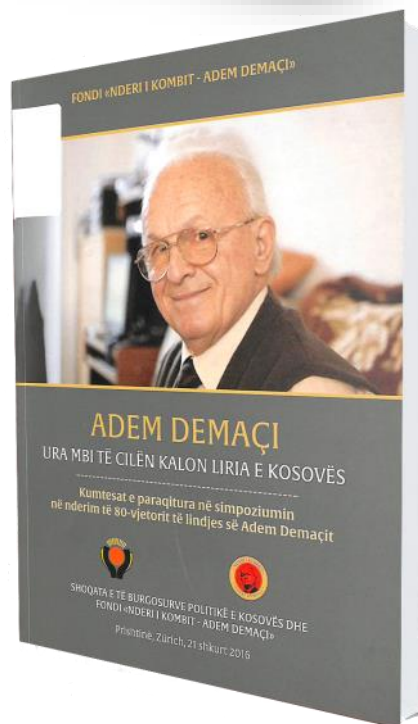
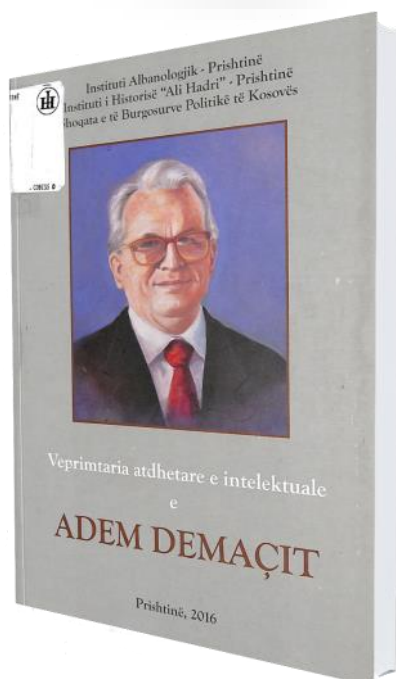
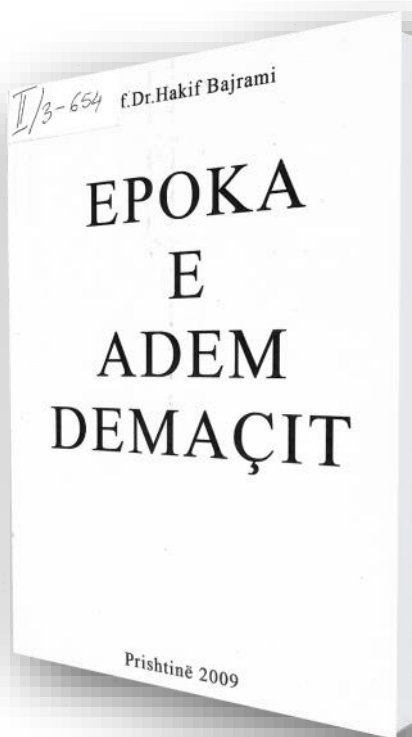
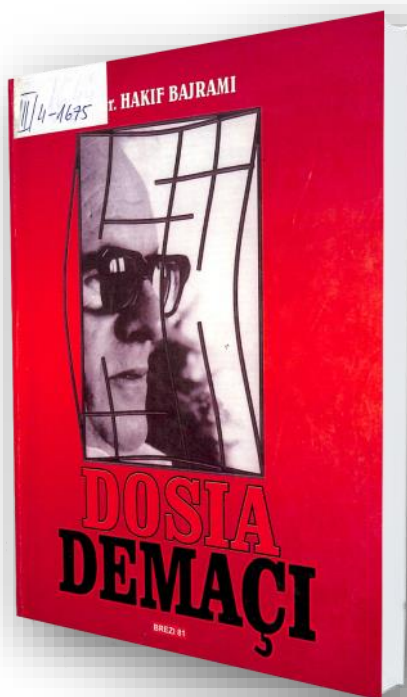
10 dhjetor • 1991 • Strasburg

*Per ARKIV
Adem Demaçi*

AMKVL
DARDANIA

*Fjalimi i Adem Demaçit para Parlamentit
Evropian me rastin e ndarjes së çmimit „Saharov”,
4 dhjetor 1991*

Botime për Adem Demaçin, që ofrohen për lexim në bibliotekën e Agjencisë Shtetërore të Arkivave të Kosovës dhe të Institutit të Historisë „Ali Hadri” në Prishtinë

Botime për Adem Demaçi, që ofrohen për lexim në bibliotekën e Agjencisë Shtetërore të Arkivave të Kosovës dhe të Institutit të Historisë „Ali Hadri” në Prishtinë

